کتێبخانەی (PDF)

ئەمین ێ ئوسمان

سیمفۆنیا سەهمێ

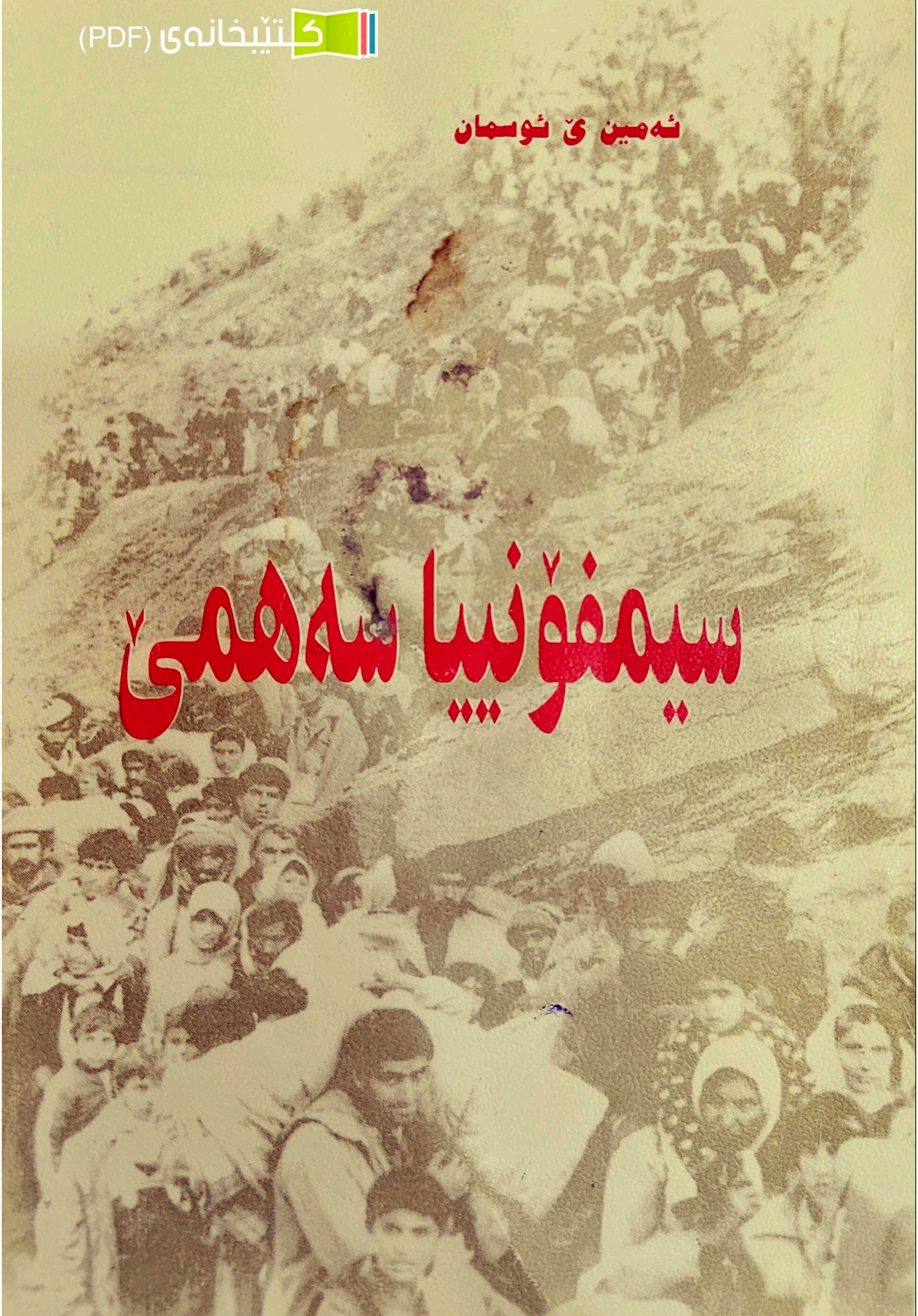

ئەمین ێ ئوسمان

سیمفۆنیا سەهمێ

دهوک ١٩٩٩

• سیمفۆنییا سەهمێ •

* ئەمین ئوسمان.
* چاپا ئێکێ - ١٩٩٩
* چاپخانا خەبات - دهوک
* دەرهێنانا هونەری و کومپیوتەر : محمد ملا حمدی.

سیمفونییا سەهمی

ئێڤارا ڕوژا سیهی ئاداری سالا نوت و ئێکێ، دەنگێ گورمینا طوپا هات ژ قاما گەڤەڕکێ و مالطایێ و نەراوەستا هەتا بوبە شەڤ، پاشی دەنگێ پەقینا و ڕەشاشا نێزیکتر هات. سەعەت دەهی شەڤێ عەسکەری هاڤێتنە بازێری دهوکێ، بو بارانا طوپا و تڤەنگا، خەلک بزدیان گەلەکا مالێد خو هێلان و ژ بازێری دەرکەتن، ڕەڤا وان بو هەمی کنارا بو، هندەکا ڕێیا زاخو گرت، و هندەک چون بو ئامێدیێ و هندەک بەزین بو سکری.

یێ بنبیڤ د مالڤە هەی دگەل جیرانێد نەرەڤین چونە تێدا، مالا بێ بنبیڤ عەیالێ خو خڕکرنە جهێد وان هزر دکر دێ هێنە پاراستن. ئەز و فامیلییا خو چوینە دسەرشوکێڤە ل کوژیێ مالێ یێ ل بن تەبەقا دوێ ژ خانی. نەڤیا من یا دو سالی دکوشا داپیرا خودا نقوبو، تنێ چاڤێد وێ یێد ب ترس دهاتنە دیتن ژ شاشی و سەهمێ مت ببو و گری ژێ نەدهات.

ژ سەرما و ترسا ژنک د لەرزین و دگرین و لاڤلاڤ ژ خودێ دکرن. من و هەردو کوڕێد خو دلەدلەی وان ددا و جار جار مە سەحدکرە دەرڤە کا ئەو طوپ ب کیرێ دکەڤن، هەرچەندە چونا بەر پەنجەرا زیاندەربو بەلێ دا بزانین کانێ طوب ب کیرێ دکەڤن و حالێ مالا کچا من و خزم و مروڤ و هەڤالێد خو بزانین، چو ژ مە نەدهات بەلێ دلێ مە ددویڤ وانرابو.

تلفون و کارەبا و ئاڤ دبڕیبون، و کەسێ ئاگەه ژ کەسێ نەمابو ژبلی خەمخوریا پاراستنا مال و عەیالێ خو و ل هیڤیا سپێدێ کا خودێ دێ چ نیشا مە دەت، ئەگەر ماینە ساخ دێ بینین.

خانیێ من دکەفتە قاما ڕوژئاڤا بازێری، دەنگی ووشێنا بەرکێد طوپا دسەر مەڕا دچو ناڤ بازێری دکەفتن و پەقینا وان خەلک پەریشانکر، عەورێد ڕەش بازێڕ نخافتبو، دەنگێ پەقینا گوللە طوپا و پرقێنا برویسیا و گرگرا عەورا تێکهەلبو و دەنگێد گازەگازا زەلاما یالەیالا ژنکا و زارەزارا بچوکا سیمفونییەکا ب سەهم ب کوراڵڤە بازێر پڕکربو.

فامیلیا من بریار دان وەکو دنیا ڕوندبیت سپێدێ زوی ژ باژێری دەرکەڤن و گوتن دێ چین بلا ب سەرفەرازی بمرین و نەکەڤینە دەستێد دڕندا، مە دیت ئەنفالێد ڕەش عەسکەری چاوا کورد ژ گوندا ڕاپێچان پیر و لاو و بچویک برن و هەتا نهو یێ دچن بێ سەروشوین.

ئاخفتن ژ من نەهات، یا ڕاست منیش حەز دکر بچن و ئەو تشتێ هاتیە گوتن هەمو کەسا دزانی لەو هەر ژ ئێڤاریبا ڤێ روژێ خەلکێ باژێری ڕەڤ کەتبو ئاف و هەتا شەڤ هەر ل کاربو، دیاربو کو ل روژهلاتێ باژێر دێ ڤالا بیت ژ خەلکی.

من دا هزرا خو ئەز چ بڕیار بدەم؟ کوڕێ من یێ مەزن بشار طەنگاڤی نەدیتینە و برایێ وی یێ بچویکتر دختورە و هەردو ب ژنن، کابانییا من و هەردو کچ ئەڤە حەفت مروڤ و تفالەک، بارەکێ دان و نڤینا، طرمبێلا من یا کەڤن چاوا دێ جهێ مە تێدا هەبیت ئەگەر ئەزیش بچم و ببینە هەشت مروڤ و بارەکێ گران؟ و ئەگەر مال ما بێ خودان دێ هێتە تالانکرن و کتێبێد ئەڤە پێنجی سالە من خڕ کرین دێ تەلفن. نەخێر ئەز ناچم بلا ئەو بچن، ژیێ من شێست و دو سالە مویەکێ ڕەش د سەر و ڕیهێد مندا نەمایە مرن هەر یا هەی ب خودێ ئەز مالا خو و کتێبێد خو ناهێلم بلا بهێمە کوشتن بو من خوشترە.

پاشی من ئەڤ بریارە ل گەل خو دای من گوتە وان هون هەڕن ئەز دێ مینم، ئەز مالێ بەرنادەم، هەمیا پێکڤە گوت ئەم بێ تە ناچین، من گوتێ، ما هون بارێ طرمبێلێ نابینن، سیە سالا من ژ ژیێ خو ب تنێ قەتاندن و ما چ ژ من کێمە؟ هەمو تشت ل مال یێ هەی، خودێ دێ قەتینیت هەتا هون ب سلامەتی دهێنەڤە هزرا هەوە ل نک من نەبیت.

کوڕێ من سەربار گوت، باب بلا ئەڤە بچن بەلێ ئەز دێ مینم. بگر و ڤەکێشا مە درێژبو هەتا دوماهیێ بریار گەهشتە هندێ کو هەمو بچن و سەربار بمینت. من گوتە وان هەڕنە نیرانێ چونکو دێ شێن ب طرمبێلڤە چن، و هەوە پارە تێرا سالەکێ یێد هەین بو خو ل باژێرەکی نان گوندەکی روینن هەتا ئەڤ بەلایە ژ سەر سەرێ مە رابیت، نە چنە قاما تورکا ڕێ نینن، هەمو چیایێد ئاسێ و بەفر گرتینە نە گوند و نە مروڤ، و لوغم ب

سەرێ خو، دنیاش یا صار و ب بارانە. گوتن چاکە دێ وەکەین.

دنیا زەلالبو، سەعەت شەشی سپێدێ فامیلیا من کارێ چونێ کرن، طرمبێل بارکرن، و ب چاڤێد ب روندک سویار بون و خاترا خو خواستن و بشار طرمبێل هاژوت و چون و چاڤێد من و سەرباری ل دوی چون هەتا غەوارە بوین.

دەنگێ پەقینا طوپا، و ڤرێنا طرمبێلا و یالەیال و گازەگازا خەلکێ پەیادە تێکهەلببو. ئەڤ رەڤ و دەلنگهلدانا پێکڤە و بوش ئەگەرا گوتگوتا بەلاڤبو کو حوکمەت دێ دهوکێ کاڤلکەت ب صاروخا و خەلکی ب گازێ برینیت. شەڤەکێ پێش طوپ بارانێ. هندەک کەس ل کولانا دگەریان و دەرگەهـ دقوتان و دکرنە گازی و دگوتن ژ باژێری دەرکەڤن ئەڤە عەسکەر هات، کەسێ نەزانی ئەو چی کەسبون.

هەتا مالا من چوی عەسکەر نەهاتبو دباژێریدا، ئەز و سەربار ب دلێد گڤاشتی و چاڤێد ب روندک و د مت چوینە دخانیڤە و ماینە ب تنێ ل هیڤیا قەدەرا خو، ئەز چومە د مەزەلا خوڤە و ل بەر پەنجەرێ راوەستام و هەردو دەستێد خو بلندکرنە ئاسمانی.. ئەی خودێ تو بو خاترا ڤان هەمو تفال و پیرەمێر و پیرەژن و لاواز و ژنێد گران یێد بێ گونەهـ و ئانەهـ تو رەحما خو یا بەرفرەهـ ب سەر واندا بگری و قورتالکەی و ب ساخی و سلامەتی ڤەگێریە مالێد وان.

مالا من یا تژی مروڤ و رون، ڤالا بو ژ عەزیزێد دلێد مە ل گەل خو برین. وەغەرەکا بێ سەرو شوین و ب کول و کوڤان خانیەکێ بێدەنگ وەکو شکەفتەکا طاری.

ئاخفتن ژ مە هەردوا نە دهات و چو حەویان نەکەتە دلێد مە، گورمێنا طوپا و رەقرەقا رەشاشا نێزیکتر هاتن. بەهارە چاردەی رەمەزانا پیروز و خێر و خێراتایە، ل حوکمەتێ گوڤەندە یا شەهیانێد بەهارێ دگێریت، دومبێنا طوپا و پرەقینا تڤەنگا دهول و زرنا وایە، ئسلامن، ئینسانینە، عەرەبن، کورد موخەرربن، ئینفصالینە، خائینن، گەلی عەسکەرا هون ددەستبەردانە هەچیا ل وان دکەن بکەن، رەحمێ پێ نەبەن، ڤەبرین خانیا ب سەرێ واندا کاڤلکەن ئەڤە فەرمان و بریارا حوکمەتێیە.

ل مال مە تێرا خو دان و خوارن و نەفت و ئاڤ هەبو، غاز و کارەبا و بەنزین نەبون ل باژێری و ئاڤ یا بریبو.

دختوری خو مژویلکر، چایدانک دانا سەر صوپێ و چای لێنا ، ئەزیش ل هولێ روینشتم ب گوهێد ڤەچنی، رادیویەکا بچوک من هەبو، من ڤەکر کپێن ژێ نەهات تنێ ب شەڤ شولدکر، رادیویا مەزن بەرکێد باترییا تێدا نەبون و بریابیون.

سەربار هات و گوت: دێ باب وەرە تێشتێ بخو، ئەز رابوم و چوم، من دزانی نە من و نە وی خارن ل بیرێ مابیت، بەلێ بو دلێ وی و خو مژویلکرنێ هەر ئێکی ژ مە چایەک ڤەخوار ل گەل پاریەکێ نانی. دوی دەمیدا ڤرڤرا فروکەکا باوەشێن هات، ئەز چومە بەر پەنجەرا مەطبەخێ من دیت یا ل نێزیکی رەندەکا عەسکەری، پاشی بومبەک هاڤێتە بەرسینگێ خانیێد رێزا ئێکێ و ئەو جه ب دویکێلەکا سپی نخافت پاشی راست چو بو روژهەلاتا باژێری.

سەعەت دەهی سپێدێ تەقە راوەستا ، و دو فروکێد باوەشێن ل هنداڤ باژێری چەرخ ددان، چو پێ نەچو بو رێپیا پستالا و رەڤدێد عەسکەرا کەتنە کولان و جەهدا. حنگ و دنگا دەرگەها ب شەرِ بلندبو ئەز بەزیمە دەرگەهێ حەوشێ پێشی بگەهم سەرێ عەسکەرەکێ بلندبو، وەکو ئەز دیتیم خو ڤەکێشا و گوتە هەڤالێد خو، مال یا ب خودانە ، پاشی رەڤدە بو ئەڤرازی جالدێ چو.

بەربەرکی نیڤرو رەڤدەکا دی یا عەسکەرا هات. ل گەل ڤرڤرا طرمبێلێد عەسکەری و ڤەگوهێزێد وان و خرخرا زنجیرێد دەبابا بلندبو. دەنگێ دەرگەه قوتانا دیسا ب شەرتر هات. ئەز بەزیمە بەر دەرێ حەوشێ و من ڤەکر من دیت یێ ل دەرێ جیرانێ من ددەن، من گازیکرێ مال یا ڤالایە کەس تێڤە نینە وان خو ڤەکێشا و ژ مالا من دەرباز بون، یێ دوماهیێ ژ من پرسی: هەوە نان هەیە ؟ هەڤالەکێ وی دەستێ وی کێشا و گوتێ وەرە.

دسەر حال و کراسێ نەخوش یێ ئەز و کورێ خو و عەیال و خەلک تێدا، دلێ من ب ڤان عەسکەرێد لەنگ و لوک دسوت ژبەرکو من دیتن دبرسی و ماندی و جلک و پێلاڤ دریای و دقرێژی بەهرا پتر د بێ چەک، ب لاوازی دخوشیان، ئەڤەش خولیسەرن ژ شەرێ کوێتێ قورتالبون راکێشانە ڤێرێ، ئەڤان جحێلان هندە سالن وەکو عەیالێ مە چو خوشی نەدیتین ژ بلی عەسکەریێ و کوشتنێ و مالخرابیێ.

ئێڤاری هاتن و چون ل جالدا نەما ، ئەو کەسێد مایی د باژێریدا، ژ مالێد خو نەدلڤین

ژ ترسێد تالانکرنان. ئەز چومە بەر دەرگەهێ حەوشێ و من سەحکرە جالدێ، چو مروڤ من نەدیتن، ژبلی هاتن و چونا طرمبێلێد عەسکەری، هەروەکو دیار دشەپرزەبون ب دانانا بنگەهان.

بەربەرکی روژئاڤا بو گرگرا عەورا و طارییەکا رەش و کرێت بازێر داپوشی و پاشی بارانێ ب هەردو ملا لێکر، ئاڤ ب جالدە و کولانادا وەکو شیڤکا د بەزی.

دنیا بو شەڤەکا رەش، مە دو لەمپێد نەفتێ و فانوسەک هەبون و ئەو هەیامەکبو شوشێد لەمپا بریابون و من شوشێد وان ژ شوشێد تەماتێ چێکربون. بنێ شوشێ دا دیڤەرێزەکا پاطێ نەفتکری د دور ئالینم و ئاگری بەردەمێ هەتا دسوت، پاشی من د ئاڤێ دهلاند بن ژێڤەدبو و قەرامکێ شوشێ من دقەوراند، وەسا کو بکەفتە سەر لەمپێ و شوشە ددانا سەر و چرایێ خو هلدکر.

ل سالێد جەنگێ دووێ یێ جیهانی پەرداغ و پیالە نەبون خەلک فێرببون وەسا چێدکرن ژ بطلێد شوشەی.

ب شەڤ ئەز و سەربار رونشتین د بێدەنگ و عەنتەر بەلاڤ. من رادیویا خو یا بچوک ڤەکر و ل سەر دنیایێ گێرا، ب عەرەبی و ئنگلیزی بەحس بەحسێ گرفتاری و خوشیانا ملیون بێ ئانەه و دەستهەلاتێد کورد بو تخوبێ ئیرانێ و تورکیا و چاوا دچن ل بن بەفر و بارانا و د تەقنێ دگەڤزن و هلباسکی چیا دبن ب زکێد برسی و بێ نیهانی و زارەزارا ساڤا و گریا بچویکا و هاوار هاوارا زەلاما و مرن یا کەتیە ناڤ نەخاسمە ژنکێد ب حال و پیرەمێر و پیرەژنا و بچوکا و لوغم ل بن پێد هندەکا دپەقن.

ئەڤجارە من ئەو مێر دڤێت گوه ل ڤان گوتنا بیت و تەحەمملێ بکەت و نەگریت. من سەرێ خو هلاند و نێرا کورێ خو من دیت چاڤێد لێ مارقبوین و ب کزگریوکڤە گوت: خوزی ئەم ل گەل وان چوباین، پاشی رابو و چو مەطبەخێ و دەنگێ گریا وی ژ وێرێ هات، منیش دجهدا وەکی وی کەلا خو دارێت.

سپێدەهییا روژا دویتر، من گوتە سەرباری، ئەز دبێژم تو بچیە سەر شولێ خو ل نەخوشخانێ، خەلک دهێن و دچن دێ تشتەکی ژ دنیایێ زانی، گوت: چاکە باب دێ چم. یا راست من دڤیا وی مژویلکەم دا خو ژبیرڤەکەت. د وان بەحس و خەبەراندا

دەنگە دەنگا عەسکەرا هات، و هندەکا هلدا ژور من ژبیرکربو دەرگەهێ حەوشێ دائێخم وەکو سپێدێ من ڤەکری، ئەم رابوین و ب لەز چوین مە دیت چار پێنج عەسکەر یێ دکوچکێڤە، سەروکێ وان چو نیشان ل سەر ملی نەبون، وەکو ئەم دیتین راوەستا و گوت: ها.. هون ل مالن؟ من گوتێ ئەرێ ئەڤە خانیێ منە و ئەڤە کورێ منە، وی ناسنامە ژ سەرباری خاست، وی ژی دا ڤێ عەسکەری سەحکرێ و ڤەگێراڤە و پاشی ژمن پرسی، کا مە چەک هەیە د مالڤە؟ من ب سستی گوتێ نەخێر. سوبحان ژ خودێ هەر ژ بچویکییا خو من درەو و درەوین نەڤیاینە، ئەگەر من درەوەک کربا هەر من بخو ئاشکەرا دکر، ئەز وەکو دزی ب بلورم لەو وەکو عەسکەری دیتی جابا من یا سستە گوت: حەجی ما بوچ دێ وەکەی د مالا تە بگەریێن هەکە تە چەک هەیە بدەڤە؟ من ئەو برە مەزەلا خو و کەنتور ڤەکر و رەشاشا کلاشینکوف ژێ ئینادەر و داڤێ و گوتێ: تنێ من ئەڤە هەیە یا نووە هێژ دونکرییە و ئەم نزانین چاوا ددەنە کاری و هەمو چەک دژمنێد منن قەلەم تنێ هەڤالێ منە، گوت: راستە ژ ڤان هەمو کتێبا دیارە، بەلێ بو چ تە تڤەنگ حەواند؟ من گوتێ مروڤ د مالا خوڤە نە ئەمینە تەقەزایە هندەک بێنە دزیا مە ئان تالانکرنێ دا پێ بطرسینم و هند.

پاشی ڤێ ئاخفتنێ عەسکەری تڤەنگ ددەستێ خو گرت و گوت: کەرەمکە دەرڤە نک زابطی، یا راست ئەز ترسیام نەکە عاجزیەکێ بو من و کورێ من چێکەن کورێ من بشاری ئەو بەلا کریبو و هندی شەپلی ل دەمێ چونێ ژبیرکر ببەت و بو مە بو گرفتاری.

ئەز ب جلکێد نڤستنێ ل گەل عەسکەرا دەرکەتم و ئێدی کەس ژ وان د مالێ نەگەریا. ل دەرڤە ل سەرێ کولانا ب رەخ مالا منڤە زابطەکێ ل ژێێ کورێ من سەرباری، دو ستێر ل سەر ملی هەبون هات ل گەل شلخەکا عەسکەرا ب دویڤە ئەز و عەسکەر ب تڤەنگڤە گەهشتینە زابطی یێ دەفتەرەک ددەستیدا تشتەک لێ دنڤیسی، عەسکەری گوتێ سیدی ئەڤ تڤەنگە یا ڤی حەجیە وی ل مال دا دەست من. زابطی سەرێ خو هلاند و نێرا من و زوی روییێ خو بادا هەروەکو یێ من دویر دئێخیت گوت: حەجی تو هەرە مالا خو، من ب لەز گوهدا ئەمرێ وی و چومە مال و من گوت: خودێ ژ ڤان هەردو جحێلا رازی بت دیارە جامێربون کێم زابط و عەسکەرێد هوسا ب تورە مروڤ دبینیت،

بەلێ دبێژن قەنجی و مروڤێد قەنج نابرێتن.

پاشی نیڤرو هاتن و چونا پەیادا ل سەر جالدێ نەما ژ بلی طرمبێلێد عەسکەری و حوکمەتێ و چەند کەسێد دی یێد سەر ب حوکمەتێڤە دختوری گوت: دێ چم نێرمە مالا خالێ خو کا د چ حالدایە و چو. نێزیکی سەعەتەکێ ڤەکێشا پاشی هات و گوت: دەروک د ڤەکریبون بەلێ ناڤمال نەهاتیە تالانکرن و من دەرگەهـ هەمو قایم دائێخستن ئەگەر تو خو عاجز نەکەی دێ مریشکێد وان ئینمە ڤێرێ هەکە خەلک دێ بەن. من گوتێ چەندن؟ گوت: نەهن. ئوهو.. کورێ من ئەو دێ مالێ پیسکەن و باغی هلخەپرینن و ژ نهو پێڤە دنیا دێ گەرمبیت و بێهنا فیڤێد وان دێ ل مە نەخوش هێت. گوت: ئەز دێ جهێ وان چێکەم و پاقژکەم، و باغ هەر دێ هشکبت، ما کا ئاڤ؟ من گوتێ: غەمناکەت بینە ئەرێ تە سەحکریە مالا خویشکا خو؟ گوت: ئەز وێڤە چوم، هێژ رەخێ وان یێ ب سلامەتە بەلێ شولڤێد تالانکەرا دێ گەهنێ ما چ ژ مە دهێت؟ مە عەرەبانەکیش نینە هندەک تشتا خلاصکەین، مە ئەویش کربا خەلک دا هزرکەن ئەمێ تالانا دکەین، پاشی ئێک دو روژا مەزانی هەڤالەکی وان یێ فەلە، یێ دارتراش مالا وان تالانکربو.

ئێڤارەکا درەنگ وەدەر دیسا تال و ترشبو و بو گرگرا عەوران و چرفێنا برویسیا و بارانەکا ب شپی دارژت. ل بەر پەنجەرا مەطبەخێ راوەستام و تەماشەی دەرڤەکر. ئەوە بچویکێد من چوین هەر روژ ل ڤی دانی ئەڤ بەحرا بارانێ ئێکتەق هەتا سپێدێ دباری و رادیوێ دگوت: مشەختی یێ ل بن بارانا و دتەقنێ وەردبن و نساخی و مرن یێد کەتینە ناڤ.

خودێیو، دێ پیپچەکێ رەحمێ ب ڤی مللەتی ببە، گونەها وان چییە هوسا رەزیلبن؟ خودێ حاشای تە تو ژی ل مە ببیە دژمن، ئەم رازینە ب قەدەر و حکمەتا تە.

سپێدەهییا روژا سێ، دختوری چای لێنابو و چوبو نەخوشخانێ منیش کارێ خو کر و هندەک جلک ب سەر رستا بەرامبەر دەریڤە هلاویستن دا دیار بت کو خانی یێ ب خودانە.

هاتن و چون پەیدابو، طرمبێلێد بارکری ب پیرەی کەتنە دوی ئێک و بەر ب موصلێ دچون. خودان عگێل مشەبون ل کولانا و دناڤ طرمبێلێد هندەک ڤالا دهاتن و هندەک

بارکری دچون.

دائرێد حوکمەتێ کەتنا کاری و عەسکەرا تەفتیشا خانیا تمامکربو و تشتێد سڤک و بەردەست بربون. دەرگەهێد خانیا ل تاقبون ببونە هولکا جەردە و تالانکەرێد عەرەب، هللەی وی بابێ وی هلدەتە ژور، یێد پەیادە تشت دکرنە ملێد خو، یێد ب طرمبێل ب لوری و پیکاب گێزک ددانە ناڤمالا، هندەک بێ شەرم و بێ ئەصل و ناموس یێد مخابن دهوکی و کورد مالێد جیرانێد خو تالانکرن.

ئەز چومە ناڤ بازاری، چ دبینم؟ دەرێد دکانا دپەلخینە دەپا و کارتونێد ڤالا و گلێشی رێ زەبطکربون، بازێر ب ناڤمال و دوکانڤە هاتبو ژێکرژەنین، ب دلەکێ پڕ کوڤان من بەرێخودا مال و من گوتە خو کا ئەز بو چ دەرکەتم؟ گەهشتمە نێزیکی نەقابا ماموستا من دیت حەشامەتەک یا ڤەدرەڤیت، پاشی موحافز ل طرمبێلەکێ سوياربو و بورمە بورما ویبو، ل وی دەمی نیاسەک کەتە سینگێ من، نەڤە چ حەشامەتبو، من ژێ پرسی؟ گوت: موحافزی خوتبەک دا و وەکی خو ئاخفت، گوت: ئەڤێد ژ بازێری دەرکەتین هەمو موخەربن و جڤینێد کرێت دانە هەمیان، و ئەڤێد مای ژبو دزی و تالانا مان، کچێد فەلا ژی تالانکەرن هەژی هندێنە عەسکەرا لێ سوياركەم، ئەم هەمی دهوکی کرێتکرین و چو.. من گوتێ ما کەسێ غیرەت نەبو بەرسڤا وی بدەت؟ گوت: سەیدا کی دوێریا لێڤێ بدەت.

مە خاترا خو ژ ئێکودو خاست و هەر ئێک ژ مە چو سەر رێیا خو. جەهدە یا ڤالابو، طرمبێلێد بارکری ب مالێ تالانکری بەرێخو ددانە دەرڤەی بازێری و رێبەندا ل ئالوکا رێ ل وان نەدگرت و پاشڤە نە دزڤراندن بازێر ڤالاکرن ژ مال و متای و حەیوان و مریشک ب چاورین.

نێزیکی مالا من، بەرامبەر خانیێ عادل بەرواری باصەکا درێژ یا موصلیا ل کولانا د راوەستابو چەند ئەفەندییەک د ماکینا شێڤلەکێ دخەبتین، دیاربو شولنەدکر و وان دکر کو دانە شولی و بو خو ببەن.

گەهشتمە مال، من دیت حەیتێنا مریشکا یە یێ باغی ڤەدکولن، چار هێک

دهێلینادا هەبون. مفایێ وان کێمتر بو ژ زیانا وان کری، فیقێد وان بەلاڤبون و بنێد دارا کولابون و شینکاتی و گول نکراندبون.

دوێ مژویلییێدا، دەرێ حەرشێ هاتە قوطان کچا بچوک یا جیرانا من سینیەک یا ل سەر دەستا دو ئامانێد گرارێ تێدا بون گوت: خال ئەڤە دایکا من بو هەوە هنارت من گوتێ مەمنونم خالو خارن مە یا هەی بێژە دایکا خو بلا زەحمەتێ نەکێشیت.

ئەز ل سەر فراڤینێ ڤەجنقیم وەکو دەنگێ پەقینەکا مەزن هاتی پەنجەرە لەرزاندن، رابوم من دیت توزەک ژ قاما بەروشکێ بلندبو و پاشی دنیا بێدەنگبو.

ئێڤارەکا زوی، نیاسەکێ من هات و گوت: ئەزێ هاتیم سەحا حالێ تە بکەم، چونکو من فیراندنەکا خو د چ وەریسا نەگریت: ڤێ سپێدێ ل مالا جیرانەکێ خو بهیست ئێک هاتە وێرێ مە پسیار ژێ کر تو ژ کوڤە تێی، چ هەیە. چ نینە؟ گوت: ئەز جالدە و جالدە هاتم. خو ژ نک مالا ئەمینێ ئوسمان هەتا دوماهییا جالدێ ل نک تانکا ئەز یێ دناڤ طەرمارا هاتیم. وەیلا مالخرابی و ڤێ دریانێ. پێشی هاتنا وی کیشوی ئەز ژوردا هاتبومە دوکانەکێ هەر ل سەر ڤێ جالدێ، من طەرمێ مریشکەکێ ژی نەدیتبو، چو ب من نەما من گوتی، وەیلا خودێ مالا تە خرابکریو نهو ئەزێ ژ وێرێ هاتیم من چو نەدیت ژبو چ تو ڤێ درەوێ دکەی؟ وی سەرێخو شورکر و گوت: ب راستی ئێکێ دی وەگوت.

بەربەرکی روژئاڤا دختور هاتەڤە ب پیا، یێ ماندی و عاجز، من ژێ پرسی چ حالە؟ گوت: نەخوشخانە یا هاتیە شەلاندن، کورسی و عەرەبانە و ئامیرێد دختوریێ و دەرمان بەهرا پتر نەماینە.

عەورا دیسا خو لێکدا و وەکو هەرجار بارانێ هژاندێ، طاری کەتە عەردی، مە چرا هەلکرن و شیڤ خار و چای ڤەخوار. پاشی مە مێدەک راکری ئێدی کا رادیو دێ چ بێژیت؟ هەر سوحبەت سوحبەتا کوردا بو، هەمو دەنگوباس وەکو هەرجار ئێکبون. خوشیانا کوردێد لاواز ل بن بارانا هەر لکارە، ب عومرێ خو من گوه لێ نەبویە هوسا هەمو دنیا بەحسێ گرفتارییا کوردا بکەن، پێشی نهو گوند لێ کاڤلکرن و غازا ژەهراوی هاڤێتێ و ب هزاران کوشتن و ئەنفالکرن و رامالینە ناڤ جهێد بەرزە و دار برین و دێر و مزکەفت هەلوەشاندن، و کانی و بیر پری چیمەنتو کرن. هینگێ برایێد مە یێد عەرەب و

بوسرمان و دەولەتێد دگوتێ ئەم ئینسانینە هەمو د لالبون و دگوهێ گایدا نڤستیبون ئەڤێد هوسا زولمێ دکەن و هەڤالێد وان نە مروڤن، ژ درندا خرابترن وان نەدینە و نە وجدان. چو ژ مە ناهێت ژ بلی بێژین خودێ تو هەقێ مە ژ وان بستینی و یا ب سەرێ مللەتێ مە یێ ژار ئینای ب سەرێ وان بینی و خرابتر.

گوهێد مە د ئەڤچنی ب رادیوێڤە جارسبون، بیرا من وێ پەڤینا دژوار هات من ژ کورێ خو پسیارکر ئەو چ پەڤینبو؟ گوت: خانیەک ل تاخا بەروشکێ پەقاند، بەرامبەری نەخوشخانێ یێ دیاربو، دبێژن دێ هێژ هلوەشین. من گوت: نەڤە مابو نەکری بلا وێ ژی بکەن.

کورێ من ئەزێ دبینم مانا تە ل ڤێرێ یا زێدیە ئەز حەز دکەم بچی بگەهیە دایکا خو و یێد دی، تو دختوری و تە گوه لێ هەیە چەند د پێدڤی یێد وەکو تەنە، برایێ تە زەحمەتی و طەنگاڤی نەدیتینە، ئەز هەوجەی چو نینم و بو مە هەردوا نەخوشە هوسا روینین و ناخینکا راهێلین لێ دڤێت بزانین چوینە کوڤە، دا رێیا چونا تە یا درستبت هەکە دێ بەرزەبی و شەپلی، گوت: مادەم تو حەز دکەی بچم، دێ چم.

دویترا روژێ، وەکو ژ خەو رابویم، دختور چوبو، ل سەر تێشتێ دیسا گورمینەکا دی هات و توز بلندبو ژ جهێ گوینێ.

دەنگێ دەرگەهی هات دایکا هەڤالەکا کچا من و کورێ وێ ل گەلبو، گوت: من بهیست تو یێ ل مال ئەز هاتم سەحکەمە حالێ تە، من گوتێ منەتدارێ تەمە شوکر ژ خودێ چو کێماسی نینن ژبلی دویریا عەیالی. گوت: خو عاجز نەکە ب ئانەها خودێ دێ ب سلامەتی هینەڤە و گونەه سطوێ تە چ محتاجیەک هەبیت نە بێژیە من، فەرقا تە و برایێ من نینە، ئەڤە دو بطلێد شیری و شوێشەکا ماستی و چەند نانەک من بو تە ئینان، من گوتێ: من ژ تە منەتە و سەرەدانا تە کری ل سەر سەرێ من، خودێ عەیالێ تە بپارێزیت.

نیڤرو جارەکا دی جیرانا من سێنیەکا پرێ خارن هنارت ئێڤاری حورمەتێ هات و گوت: کا جلکێد خو یێد قرێژی بدەڤە دا بشوم. من شەرمکر بدەمەڤێ و گوتێ: نینن، ئەو چو ژور چەندی جلکێد قرێژی یێد من و کورێ من و یێد عەیالی هێلاینە هلاویستی

دانە بن کەفشێ خو و هات و گوت: تو دبێژی نینن پا ئەڤە چ نە؟ من گوتێ: ما نەبەسە هەر روژ خارنێ دهنێری، ئێدی جلکاش بشوی؟ گوت: خالو وە نەبێژە ب خودێ هندی بچویکێد تە نە ل مالبن تە بڤێت تە نەڤێت هەر روژ دێ خارنێ هنێرم و جلکاش شوم، و خاترا خو خواست و چو. پاشی چونا وێ دەنگێ پەقینا سیێ هات و دیسا توز ژ جهێ بەرێ بلندبو.

مەغرەب من و دختوری شیڤ خار و گوهێد خو ب رادیویێ ڤەنان. دەنگوباس ددلگڤێشبون سەر شەڤێد کوردا گەهشتنە سەر تخوبیا و هێژ بەهرا پتر یێ ب رێڤە زکچون دناڤدا پەیدابو ساڤا و بچویک و لاواز یێ دمرن، جەندرمێد تورکا شێلکێد تڤەنگا دسەر سەرێد وانرا دهاڤێن وەناکەن بهوستەکێ بچنە ناڤ ئاخا تورکیا، یێ کو جهێ کوردا، کوردستانا مە، خزم و مروڤ و عەشیرێد مە، تاژیێد حوکمەتا تورکا دبێژن (یاساغە) دەربازبن مال یا ل مالخوی حەرامە، هەر بناسێد کوردانە نە کەسەکێ دی یێد دەستێد خو کرینە ددەستێ واندا، و باوەری ب دەڤخوشییا وان ئینای و بوینە کەفچکێ دەڤێ وان و کرینە حوکمەت و ئاغاییێد خو، هەژینە ئەڤرو هو ب سەرێ وان بهێت. بابکالێد مە بێسیرە خار و ددانێد مە کوهبون.

ل دەرێ وەکو هەر شەڤ بارانێ دهژاندێ و دەنگێ باروڤە و شورشورا سورکا بلند دهات. ئەز و دختور د روینشتی و مت. گوهێد مە دگرێدای ب رادیوییڤە و دەنگوباس خلاسبون کورێ من گوت: باب مزگینیا من ل تە، من رادیو دائێخست و ب مەراق گوتێ. کا بێژە.. گوت: من جهێ وان زانی، دێ بابو تو مزگینی ب خێر هاتی، تە چ زانی؟ گوت: ئەڤرو سەیدایەکێ من گوت: نێزیکی سەعەت چاری سپێدێ من کارکر ژ وێڤەی زاخو ڤەگەرییمە مال وەکو وێ شەڤێ من بهیست حکومەتێ عەفو دەرێخست، طرمبێلەکێ رێکا من گرتبو من دیت طرمبێلا هەوەیە، یا تژی ژن و برایێ تە ل پشت ستێرنی و هەمو دنڤستیبون، من ژ خەو هشیارکر دا طرمبێلا خو ڤەدەت دا بشێم دەرکەڤم وی رێکا من کر و ئەز هاتمەڤە. باب ئێدی ئەز دبێژم هەما سوبەهی دێ ددویڤدا چم. من گوتێ کورێ من لەزێ نەکە، ئەز باوەرناکەم ئەو چوینە وێ قامێ سەعەت چاری سپێدێ دنیا تارییە چاوا بشار و طرمبێل نیاسین؟ گوت: من ئەو پسیار ژێ کر، گوت:

ما ئەز بشاری و طرمبێلا هەوە نانیاسم؟ من گوتێ کورێ من دلێ تەیە بەلێ ئەز باوەرناکەم و هەکە بچی دڤێت تە هەڤرییەک هەبیت ب تنێ نەچە.

روژا پاشتر گەنجەکێ نیاس هات سلاڤکر و پسیارا حالێ مە کر و گوت: محتاجیەک هەبت ئەز د خلمەتا هەوەمە. من گوتێ ژی دریژبی چو قوسیری نینن، چ باس و خەبەر هەنە؟ گوت: هێژ تالانن و بابلطوب ل موصل یا تژی مالێ تالانکرییە و ب ئەرزانی دفروشن هندەک دکرن و هندەک دبێژن کەس نەکریت مالێ حەرامە، گونەهە بکرن. بەرپسیارێد حکومەتێ ستێرک و عمبار بو خو کرێکرن هەر یێ تالانێ مە دکەنێ، لوری ل دویڤ لوریێ دبارکرینە دچنە موصل.

دیسا دەنگێ حرنگێنەکێ هات و توز بلندبو، هەر ل جهێ هەرجار گەنجی گوت: ئەڤە ل تاخا بەروشکێ یێ ڤێرا دچن ب رێز دهلودشینن دبێژن دێ گەلەکا کاڤلکەن لاوی خاترا خو خاست و چو.

طرمبێلەک هات ل بەر دەری راوەستا دو ژێ پەیابون ئێک ژ وان ل گەل کورێ من ل مەکتەبێ دخاند، سلاڤکر و پسیارکر کا دختور چاوایە؟ من گوتێ: یێ ل نەخوشخانێ، گوت: هون محتاجی چو نینن؟ بیرا من و چونا سەرباری هات. من گوتێ: ئەگەر هندەک بەنزین هەبیت. گوت: ئامانەک هەبیت دێ ئینم. من ئێکێ تیرا شەش گالونا داڤێ. ئەو چو پاشی دەمەکێ کورت هاتەڤە پێنج گالون ئینان، ژ من سویند و ژ وی سویند من پارێد بەنزینێ دانێ گالون ب شەش دینارا وی کریبو.

دیسا گورمێنەکا دی هات و توز بلندبو، هەر ل جهێ بەرێ ئەز چوم بو ناڤ بازێری و بازارێ. ل سەرێ کولانا دچت بو تاخێ شێلێ و ل بەر دیوارەکی هژمارەکا ژنکێد عەرەب یێد موصل طولازێد مایی یێد دهوکییا لێ خڕببون لگەل ئێکودو دکەنین و د ئاخفتێ، من پسیار ژ ئێکی کر، ئەو چ سەروبەرە؟ کەنی و گوت: سەیدا، ئەڤ ژنێد هە بلحن یێد هاتین تالانا و ڤ جها ناکەڤن تولاز دبەنە مالێد بێ خودان و شولا خو دکەن پاشی دهێلن پزگورێد مایی بو خو ببەن.

جارەکا دی گورمێن هات و توز بلندبو، ئەڤجارە دەنگ بلندبو ژبەرکو نێزیکبو ئەڤ پەڤینە ببونە تشتەکێ عەدەتی خەلکی سەرێد خو دهژاندن دگوتن خودێ مالێد هەوە

خرابترکەت، ییێد هون هوسا خانییێد بێ گونەهـ و فەقیر و ژارا دهلوەشینن.

مەغرەب دختور هات یێ رویگەش گوت: ئەڤروش سەیدایێ من ب مجدی گوت کو مالا مەبو وی دیتین، و بەر دەستکەکێ دختورا گوت: بچوکێد وی یێ ل وێ قامێ و دێ پێکڤە چین. وی طرمبێل یا هەی بەلێ یا پێدڤی هندەک چێکرنایە چار پێنج روز پێ دڤێن هەتا درست ببیت و هندەک بەنزینێ پەیداکەین من گوتێ خەما بەنزینێ نەخو من کرِی، گوت: وەهـ... تە ژ کیڤە پەیداکر بو چ تە کرِی؟ من هزرا هەوجەییەکا هوسا کر، هەڤالێ تە هات پسیارا تە کر من تەکلیفکر چو کرِی و ئینا، من گوت.

دختور گەشبو و کەنی و دەستێد خو پەرخاندن، ئێهـ.. کا دا رِابم کارێ شیڤێ بکەم، خودێ یێ ب ساناهی دئێخیت..

وەکو هەرجار موزیکا پەقاندنا خانیا هەبو، و تیرِکا ئاسمانی درِیابو جارەکا دی رویبارەک باراند، شورشورا سورکا و تەقتەقا چپکێد بارانێ ل سەر چینکویا ل هنداڤ کوچکێ گەرماڤێ وەکو چەکوچا ب کلوخ و دلێ من دکەتن، بیریا بچویکێد خو من دکر. خو دێوو رەحمێ ب وان بێ گونەهـ و بێ دەستهەلاتا ببە بلا شەڤ و روژەکا تنێ بارانا هوسا راوەستیت ما دێ چ بت؟

پاشی شیڤخارنێ دیسا مە رادیو ل سەر دنیایێ گێرِا و گوهـ ڤەچنین، هەمیا بەحس بەحسێ گرفتارییا کوردایە. سەرما، طوفانا بارانان، بێ نیهانی و تەقن و برس، دەسترێژ و چوڤێد جەندرمێد تورکان، پەقینا لوغمان، مرنا ژنکێد ب حال و بچویکێد ساڤا ب صەدان.

بیرا نەڤیا من یا دو سالی و کچا من و بوکا ب حال هاتن، ئێدی نەشیامە خو، کزگریوک کەتە گەرویا من، ئەز رِابوم چومە مەطبەخێ تێر گریم، کا ئەزیش بو نەچوم؟ ڤێرسی ل ناڤمال و کتێبا بلا ئەز دڤێ عەزابێدا نەبامە، ل گەل وان مرن بو من خوشتربو، من ئەڤ کورە ژی ئێخستە جەهنەما خو سوت ژ کوڤانێد دایک و خوشک و برا و ژنکا خو، خودێ تو ل من نەگری..

پاشی من رویێ خو زوهاکر و ب چاڤێد صور چومەڤە نک دختوری بەرێخو دا من پاشی ئەویش رِابو چو، بێهنەکا خوش گێروبو و ب دو چاڤێد صور هاتەڤە، دیاربو

ئەویش وەکو من کر.

ڕوژا پاشتر من بڕیاردا بچمە نەخوشخانێ و وی مروڤی ببینم یێ دختوری گوتی دێ پێکڤە چین. ل ناڤ بازاڕی دیسا دەنگێ گورمێنەکا دی هات. ژ نشکەکێڤە ئەز و عەلی تەوفیق دئێک تشقلین، ئەرێ عەلی هزرا من یا ل نک تە، حال چ یە و ئەڤان پەقاندنا یێ ل نێزیکی مالا تە؟ گوت: ئەرێ برا ئەڤە غەزەبا خودێیە ل بەرامبەری مالا من یێ ڤێرا دچن و ب هەردو ملا خانیا کاڤلدکەن ئەز و چەند جیرانەک چوینە نک موحافزی، گوتە مە حوکمێ عەسکەرییە نهو، ئەون بڕیارا ددەن. مە بەرێخودا قائدێ عەسکەری وی ژی گوتە مە، من ئاگەه ژێ نینە ئەڤە موحافزە وەدکەت. ئەم وەکو مێکوکا تەڤنکەری جار دچینە نک ڤی و جار وێهە.

د وێ گاڤێدا گورمێنەکا دی هات، عەلی گوت: ئەها هوسایە، درەو درەوانێیە هاوارا ل دویڤ گورگییە.

ل نەخوشخانێ هژمارەکا خودان عەگالا د شەپرزەبون دویپشک ژ ناڤچاڤا دبارین، تێکدهاتن و دچون و بورمە بورما وانبو. من بهیست ئێکی ژ وان گوت: مە و ڤێ شولێ چ دئێکبو؟ من ژ بەردەستکەکێ دختوری پرسی، ئەڤانە چ یە؟ گوت:ئەڤە چوبون دا مالەکێ تالانکەن، خودانێ مالێ بەرەڤانیا خوکر و ئێک ژوان کوشت، دەرمان دا وان، خوزی هەموکوشتبان، پاشی گوت: مالا من یا ل سێمێلێ، پاشی دەوامێ ئەز چومە مال سەحدکەمێ جەردەکا خودان عەگالا یێ مالا من تالاندکەن من ل وان حەیتاند، ئەڤە مالا منە راوەستن و یێ هەوە کریە دلوریێدا بیننەڤە ئێک ژوان هات و دەبانجە کرە دجهنیکا منرا و قیراند، تو بلڤی دێ تە کوژم، پا ب خودێ ل پێش چاڤێد من مالا من بارکرن و لوریێ دارێ ژنوی خودانێ دەبانجێ ئەز هێلام و بەزی گەهشتە هەڤالا و چون، پا ب خودێ من سلاحەک هەبا، من کت ژ وان گدیبابا ب روح نەدهێلا.

من هەڤالێ دختوری دیت، گوت: طرمبێلا من کەرخسپالە گێرێ وێ یێ شکەستی، هەتا چێدکەم پاشی دێ چین. کەیفا من ب ڤێ گوتنێ هات، بەلکی خێرا مە دڤێ گیروبینێدا هەبت. نەخاسمە من باوەر نەدکر فامیلییا من چو بیتە قاما زاخو.

مزگینی

هاتن و چونا خەلکی پەیداببو، دو رێبەند هاتبونە دانان، ئێک ل سیریێ ل دەرێ گەلیێ بالندا یا حکومەتێبو، یا پێشمەرگەی ئەڤرازتربو، هەجیێ ئەڤرازتر چوبا ئێدی رێبەندا کوردا نەدهێلا بزڤرتەڤە، لێ هندەکا بەرتیل ددان و دەربازدبون، کەسێد هاتین دگوتن خەلک هێژ یێ دچنە قاما تورکا ئەوێد گەهشتین یێ ل سەر تخوبێ پەنگیاین جەندرمە وەناکەن کەس دەرباز بت. خەلکەکێ هند بوشە عەیال یێد ژێک ڤەقەتیاین و ل ئێکودو بەرزەبوین.

ئێڤاریا رۆژا دەهی نیسانێ کور خالێ من ل گەل دو لاوان هاتە مال و گوت: سوبەهی دێ چینە چەلێ بچویکێد مە هەمی یێ ل وێرێ. ئەگەر دختوریش بهێت بلا کارێ خو بکەت دا ل گەل مە بهێت. ئێکی ژ لاوان گوت: من طرمبێلا تە و یا زاڤایێ تە دیتن دراوەستاینە ل وێڤەی چەم جوی.

کەیفا من گەلەک هات و گوتە وان هون مزگینی ب خێر هاتن. دختور دێ هێت و دێ بێژمێ خو حازرکەت هەتا هون دهێنە دویڤ.

رۆژئاڤا دختور هات، و من مزگینی دایێ، گوت: باب شکا تە یا درستبو کو نە چوینە زاخو. ب خودێ بو من گەلەک نەخوشە تە بهێلم، من ئاخفتنا وی بری و گوتێ: کورێ من تو یێ دبینی چو ژ من کێم نینە، ئەو پتر هەوجەی تەنە، برایێ تە وەکو من بهیستی یێ نەساخە، و یێد دی هەمو ژنکن و بێچارەنە، هەرە ۆەغەرا تە خێر بیت و هزرا هەوە ل نک من نەبیت.

سپێدەهییا رۆژا پاشتر کور خالێ من و هەردو لاو هاتن، سەرباری نان و قەسپ و هێکێد کەلاندی و دەرمان کربونە دجانتێ خودا. هەمیا خاترا خو خواستن و دانە رێ.

چەند رۆژ بورین کاغەزا وی گەهشت، گوت: ئەز گەهشتمە دایکا خو و یێد دی، هەمو ب سلامەتن، بەلێ برایێ من پیچەکێ یێ نەساخە، من چادرەک بو وان پەیداکر، و ئەزیش ل گەل دختورێد دبێژنێ (بێ تخویب) خلمەتا نەساخا دکەین.

کەوەک ب پەرڤە دچو ددەڤێ مندا ژ کەیفا کاغەزا وی مزگینیەکا گەلەک خوشبو، ئاگرێ دلێ من ڤەمراند.

روژ هاتن و چون، هندەک مشەختی ل ناڤ بازێری پەیدابون، رادیویان بەحسێ هاریکاریا دەولەتا دکر و مشەختا ل بن گڤاشتنا مللەتا و هەرەبوشییا خەلکی ل هەمو دنیایێ و نیشادانێد تلفزیونا و نڤشتیێد روژنامان و چکیێد چوینە ناڤچاڤێد سەروکێد دەولەتا وەکر ئێدی گوهدەنە گرفتاریا کوردا.

مەها گولانێ ب خێر و خوشی هات، دنیا تێنخوشبو وەدەر هاتە گهورین بارانبڕبون، بەلگێد مێوێ کەپرا مال تژیکر دلێ من گەلەک چو ئیپراخا بەلێ گوشت نینە و کی دێ لێنیت؟ ئەز چومە بازاری من بهیستبو جار جارا گوشت ژ موصل دهێت ل رەخێ دی یێ جالدێ حەشامەتەک ڤەدرەڤی و ئێکی گوتە ئێکێ دی «خلاس» وەکو نێزیکبوی من ژێ پرسی چ خلاس؟ گوت: گوشت.

پەڤاندن راوەستابون چومە تاخا بەروشکێ و سەحکرە خانیێد کاڤلکری ئێکی گوت دو صەد و هەشتێ خانی ل بەروشکێ و کانی مەهمەدکێ پەڤاندبون. ب دلەکێ پر کوڤان ڤەگەریامە مال.

ل مال مریشکەک ژ پەرجانێ سەرباری بو چێکری دەرباز ببو ئالیێ دی یێ باغی و حەیتێنا وێیە یا هەردو حەودکێد کەرەفسێ و سبتێ د نکرینیت و خەپارە دکەت. ئەوێ مریشکێ دلێ من حەلاند هندی یا شیمبو ئەوێ دو سێ جارا وەکر، هندی من پەرێد وێ دبڕین دا بو خو کونەکێ د پەرجانی کەت و بەزیتە کەرەفس و سبتێ ڤێ جارێ گەلەک کەربێد من ژێ ڤەبون: وەکی ئەجەلا بزنێ دهێت نانێ شڤانی دخوت، دلنادەم چویچکەکێ سەرژێکەم بەلێ ئەڤێ مریشکێ رەحم د دلێ مندا نەهێلا، من چەقویەکا تیژ ئینا و دەستدا قدقدکێ و ژ کەرب سەرژێکر و بو جیرانا خو بر.

هەڤالێ مە حسین توفی سوحبەتا رِکا مریشکا کربو گوت: ئەز مەئمور مەرکەزێ شورطێبون پولیسەکێ تیاری ل گەل منبو وەکو ئەم چوینە نێزیکی گوندەکی برەکا مریشکا کەتە رێکا مە پولیسی گوت: تو سوحبەتا شرِاتییا مریشکا دزانی؟ من گوتێ نەخیر چ یە؟ گوت: مریشک دچنە سەر دانێ مالێ، کابانی دێ ل وان حەیتینید، کشش هەی

سطو شکەستییا، مریشک دێ چنە وێڤە و بێژنە ئێکودو ما ناڤێ کێ سطو شکەستییە؟ هەمو دێ بێژن نە ناڤێ کەسێ ژ مەیە دێ بێژن.. ئێە.. پا نە بەحسێ مەیە، و دێ بەزنەڤە سەردانی دیسا کابانی دێ بەزیتێ و لێ کەتە هەوار کششن هەی خودێ کوشتییا، دیسا مریشک دێ وێڤەچن و پسیارا ئێکودو کەن، کەسەک هەیە دناڤ مە ناڤێ وێ خودێ کوشتییە؟ هەمو دێ بێژن نەخێر.. ئێە.. ئەو بەحسێ مە ناکەت دا بچینەڤە جارەکا دێ بەزنە سەر دانی کارێ مریشکا و کابانییا مالێ دێ هەر هوبیت، لەو دبێژن ڕکا مریشکێیە.

جارەکا دی چاڤێ من ب مێوێکەت و وان بەلگێد تەڕ وەکو قەناویزی، هەروەکو ژنک دبێژنێ. من گوتە خو ما بوچ خو خڕخوش نەکەم و ئیپراخا بو خو لێنم، ما خونە دێ طەییارەکێ چێکەم؟ ئەز ب سەر کەپرێ کەتم من تێرا خو بەلگ چنین و کرنە تەخە، پاشی من کەرەفس و سبت و پیڤاز تازە شوشتن و هورکرن و برنج شوشت و تێکهەلکرن هندەک خوێ و رون و پیچەکا بەهاراتا لێ رەشاند و روینشتمە بەر وەرپێچانێ، ئەو یا ب زەحمەتبو هندەک وەکو نڤشتییا دبونە سێ گوشە و هندەک دبونە بالولک، و هندەک چار گوشە چار ڕێز من دانانە دقازانێدا، بەرێد داننە سەر دا نە فەلشن من نەدیتن ل شوینێ سێنیەکا ڤال من دانا سەر و قازان دانا سەر ئاگرێ صوبێ پاشی ئاڤشێلەکا سماقێ من کرە سەر و خلاس. یا خودێ تو سەرتیرا من ل بەری نەدەی.

پاشی بیست دەقیقا دەنگێ دەرێ مال هات ئەز چوم دنێرمێ کوڕێ حورمەتا شیر بو من ئینای سێنیەکا پری ئیپراخا هنارت ئیغبالا ڕەش، ئەڤە ژ سپێدێ وەرە پا ئەز ب چ بێ شەپرزەبویم؟ هاتمە ژور تەق تەق دیسا دەنگێ دەری هات قازانەکا نیسکێ جیرانەکێ من هنارت، پێشی هینگێ گوتبو دڤێت خارنەکێ بێژی دا بوتە بنێرم، من گوتبوێ تنێ نیسک.

چوم ئێدی سەحدکەمە قازانا ئیپراخێد خو، ئاڤا وێ یا زێدەبو من ئاڤ ژێ کێمکر، بو جارا سێ دەنگێ دەری هات، ڤێ نەقلێ کوڕێ جیرانا من هەر روژ خارنێ دهنێریت وێ ژی ئیپراخ هنارتن، بو بارانا ئیپراخا ل مالا من یا ڕەبی تو مێهڤانا ڤرێکەی ئەگەر دێ ڤان هەمی ئیپراخا چ لێکەم مەگەر بینە رزقێ مریشکا. خوزی ل بەر عەیالی بان ل

چەلێ.

ئیپراخێد من لێناین چێبون من قازان ژ سەر ئاگری ڕاکر و دانا دا ئیپراخ ڤەهسیێن بو جارا چارێ دەنگێ دەری هات، یا خودێ دیسا ئیپراخ نەبن، عبدلرحمان ێ شرینێ هەڤالێ من ێ سەر سپی گوت: سەلامو عەلێک. وەی تو سەر سەرێ من هاتی وەرە خەسویا تە حەز ژ تە دکەت، گوت: دیارە ل مالا تە شیلانە.

ئەم رونشتین و من گوتێ: برا ئەڤێد هە ئیپراخێد ب گوشتێ و ئەڤە نیسکە خودان خێرا پێد هنارتین ئەڤێد دی دبێ گوشتێ من لێنان گوت: ما ئەز دینبویمە ئیپراخێد تە لێناین بخوم، هەما تو بخو وەکی وی جامێرێ حەقێ خو دایە ب فلفلێد تیژ.

مە دەست ب خارنێ کر، پا ب خودێ ب عومرێ خو، ئیپراخێد هوسا ب طام و خوش من نەخارینە. من خرێن ژ بنێ قازانێ ئینا و گوتە مێهڤانی ئەز مەمنونێ تەمە تە ژ قازانا من نەخار.

ڤەگەڕیانا خەلکی

روژ بو روژێ خەلک پتر ڤەدگەڕیانە مالێد خو یێد تالانکری و خڕ و خالی لەشکەرێ ئەمریکی هاتبو ناڤ کوردستانێ و خیڤەتگەهەک دانابو زاخو و خەلک لێ ئاکنجیکرن.

من طرمبێلەک کرێکر و چومە وێرێ بەلکی هندەک نیاسا ببینم، خەلک تێکدهاتن و تێکدچون خیڤەتێد تژی مروڤ و ڤالا گەلەکبون ژنکا نان دپات و جلک دشوشتن، پالا گەرماڤ و ئاڤخانە ئاڤادکرن و لورییێد تورکا مشە دهاتن بارکری ب مشەختا ، ئەمریکییا ئوفیس دانابون خەلکێ ڤەدگەریان ناڤێد خو لو یێرێ دنڤێسین و خێڤەتێد فرە و درێژ هەبون بو دەرمانکرن و نڤاندنا نەساخا ، هیلوکوپتەرێد زەخم یێد دو باوەشێن نەساخ دبرنە نەخوشخانا زاخو یا تژی دختورێد بیانی و یێد خوجهی.

ل گەریانا خو ل ناڤ خیڤەتان من کەسێ نیاس نەدیت، هەمو خەلکێ گوندێد دەشتێبون، پاشی من خیڤەتەکا دختورێد بێ تخویب دیت، ژنکەکا ب کورتەک سپی ل بەر راوەستیابو، من ب ئنگلیزی سلاڤ لێکر و پسیارکر چ ژ هەڤالێد خو دختورێد چەلێ دزانیت؟ ژ جابا وێ من زانی فەرەنسییە و چو ڕێپ ل گەل وان نینە.

ب وان سەر و دلانڤە دەستڤالا ڤەگەریامە مال پاشی دو ڕۆژا جارەکا دی چومە زاخو، ئەڤێ جارێ ڕێبەند هاتبونە دانان، ئێک ل دوڕیانا ئالوکا و ئێک ل سێمێلێ هەردووا لەشکەرێ ئیراقێ ل بەربون ژ وێرێ وێڤە سێ ڕێبەندێد ئەمریکی هەبون هەتا زاخو.

ل زاخو طرمبێلێد لەشکەرێ ئەمریکی مشە ل ناڤ بازێری دگەڕیان حەشامەتا خەلکی یا زێدەبو ل بەر دکانا و سەر جالدا، ژ نشکێڤە هەڤالەکێ کوڕێ من هات سلاڤکر و پسیارا سەرباری ژ من کر، من گوتێ هەتا نهو چو ژێ نەدیارە، گوت: نهو ئەمریکی یێ لوریا دهنێرنە چەلێ و دەشتانێ و بلەهێ و کانی ماسێ و خەلکی هەر ڕوژ دهینن و ب هیلوکوپتەرا نەساخا دگەهیننە نەخوشخانا زاخو.

ئەز چومە وارێ مشەختا ل بەر پسیارێد ڤەگوهاستنێ گەریام هەتا من دیتن، ژنەکا

سەرە و جلکێد خاکی دبەر، گوت: هزرا تە نەمینیت مالا تە ڤا ڕوژا دێ هێت، نەخاسمە کوڕێ تە دختورە و برایێ وی یێ نەساخە، ئەو دێ ب هیلوکوپتەرێ هێن بەلێ گوهاستن ب سرایە، بێهنا خو فرەهکە، چ بێهن من مایە دا فرەهکەم؟ نێ ئەز سوتم و حەلیام.

ل واری حەشامەت زێدەبو، و لورێد بارکری ل دویڤ ئێک دهاتن خەلکەکێ ماندی و پەریشان ژێ پەیادبون. ل بەر چادرەکێ راوەستام من ژ زەلامەکی پسیارکر، ئەرێ هون ماینە ل بن ڤان خیڤەتا بو چ ناچنە مالێد خو؟ گوت: ئەم خەلکێ دەشتێنە ناچینە مالێد خو هندی عەسکەرێ ئیراقێ ل وارا ل سەر ڕێکا هەبت ئەم دترسین حالێ مە نەخوشکەن.

ئێڤاری ل مال دو دختورێد هەڤالێد سەرباری هاتن و گوتن چ دەنگوباسێد هەڤالێ مە هەنە؟ تشتێ من دزانی من گوتە وان.. گوتن پا سوبەهی ئێڤاری دا بچینە زاخو ئەم حەز دکەین تو ل گەل مەبی من گوتێ: سوبە پاشی نیڤرو دێ ل هیڤیا هەوەبم، دوێ گاڤێدا لاوەک ب ڕێ دچو راوەستا سلاڤکر گوت: مام من طرمبێلا تە ل ویێڤەی چەم جوی دیت، هەرە بینەڤە هەکە دێ ب تمامی شەلینن چاکە هێژ یا ل سەر خرخالێد خو.

روژا پاشتر ئێڤاری هەردو دختور هاتن ئەم چوینە زاخو ل وارێ مشەختان خەلک پتر ببون ژ بەرێ چوم دیسا ئەوا ئەمریکی ببینم، من دیت بەلێ هەر گوتنا گوییێ ڤەگێرا. ل بەر خیڤەتا دختورێد بێ تخویب ژنکا فەرەنسی ئەز دیتم گوت: کەسێد تە دیار نەبون؟ من گوتێ: نە ء هەر ئەزێ ل هیڤییێ دێ وەرە دا بچینە دهوک مێهڤانا منبە و سوبە دێ تە ئینمەڤە کەنی و گوت: بلا دێ هێم بەلێ پاشی ب خێر و خوشی فامیلییا تە دهێتەڤە. من خاترا خو ژێ خاست وەکو من دیتی دو زەلامێد ب چەک یێ هەردو دختورا ل گەل خو دبەن ب لەز ئەز دویدا چوم من ژێ پرسی، دێ کیڤە بەن چ سەروبەرە؟ گوتن: واهە نوقطا مەیە دێ چینە وێرێ. نوقطا وان چەند پێنگاڤ مابون بگەهینێ. گەنجەکێ ئێزدی و کوردەکێ پاقژ و ڕەوشەنبیر ئەز ناسیم و ب لەز ڕابو ژ نوقطێ و هات کەیفخوشی کر و گوتە چەکدارا ئەڤە بو چ هەوە ئینانینە؟ من گوتێ هەردو یێ ل گەل من دختورن، تەقەزا ئەز ب سەر هلبوم وی گوتە چەکدارا هون دزانن بخونن و هەوە دیت هەردو دختورن ل نەخوشخانا دهوک چ مەعنایە هەوە هوکر و ئەم داینە شەرمێ؟ گوتن نێ ب ئەرەبی دئاخفتن ئەم هەمو کەنین وی عەفو خاست و گوت: سەیدا چ بکەین؟ ئەها دوهی مە ئێک

گرت، چو نەمابو دا پەقاندنەکێ ل ناڤ خەلکی کەت.

وێ گاڤێ ئێکێ دی هات سلاڤکر، دیاربو ئەویش بەرپسیارەکبو من دەستوربیا چونێ ژ وان خاست نیاسێ من گوت: ئەڤە جهگرێ من هات ئەزیش دێ ل گەل وە هێم.

ئەم چوینە ناڤ باژێرێ زاخو، هەردو دختورا گوت ئەم حەز دکەین بچینە خەستەخانا زاخو بەلکو هندەک هەڤالێد خو ببینین و پسیارا سەرباری ژوان بکەین.

دوان باس و خەبەراندا حزبیەکێ گەنج د مە تەشقلی، مە کەیفخوشییەکا گەرم کر، ئێ، یا طەیرەکێ غەریب برایێ عەزیز کا دا روینینە چایخانێ تو یێ زاخویی، لەو ئەز نابێژم تو ل ڤێرێ چ دکەی بەلێ کا حالێ هەوە چ بو؟ بو من بێژە بەلێ یا راست، کەنی و گوت: وەعدەبت. گوت: ل زاخو مە کومبینەکا بەرێ کوردستانێ گرێدا، و مە باس دکر کا چاوا بچین هندەک جهێد دی یێد ددەستێ حوکمەتێدا بگرین. ژ نشکەکێڤە ئێک ب لەز هات و گوت: حوکمەتێ سێمێل گرت حازر گوهشین ئێکی گوت: ئەڤە خایینە بگرن رویێ وی ڕەشکەن و ل کەرەکی سویارکەن ل باژێری بگێرن بەهرا پتر ژ حازرا گوتن، خو شاش نەکەن ئەم دێ دو کەسا هنێرین بلا سەحکەنە ڤی خەبەری.

دجهدا هەڤالەکی مە ب غار هات و گوت: عەسکەر یێ نێزیکی گەلی دبت هەر ئێک ژمە چو بنگەهێ حزبێ خو و مە کارێ شەڕی کر.

ڕوژا سیە و ئێکێ ئاداری دانێ نیڤرو. هەر ئێکی ژ مە ل سەر پێ نانەک خار و ب لەز خەلکێ ب چەک کومبون و ئەم ل پاسا سویار بوین و چوین. جەنگییان رەخ و رویێد گەلی زەبتکرن هەروەسا ل بلنداهی و سەرێ گەلی ل هنداڤ جەهدێ چەکداران ب صەدان جهێد خو گرتن و چو رێبەری نەبو هەرئێک کورێ بابێ خو بو عەسکەر نێزیکبو و دەنگێ طوپا خوش هات خەلکێ جانفیدا مل ب مل بو بەرسینگ گرتنا عەسکەری روحەکا گەرم هەبو، سنێل و بچویک ژی هاتبون خلمەت دکرن. ئەز ل گەل خەلکێ ل سینگی تبلێد مە ل سەر جەلەبکێد تڤەنگا، مە دیت ل دەشتێ نێزیک دەرێ گەلی حەفت زریپوش دیاربون و عەسکەر بەلاڤبو. هیلوکوپتەر دو دهاتن و دو دچون، گوللەکا دەبابێ دو برا پێکڤە شهیدکرن. خەلکێ مە وەکو بارانێ ئار بی جی د فروکا دوەراندن لەو خو ژ مە دویر دئێخستن و نەدوێران خو نێزیکی مە بکەن ئان زیانەکێ بگەهیننە مە.

بەربەرکی ڕوژئاڤا عەسکەری دیت نەشیێت بهێتە پێش ژبەر بارانا مە ل وان دکر ب تڤەنگ و ئار بی جیا نەچاربو خو ڤەکێشا ئێدی مە ئێریش برە سەر و ب چیایدا هاتینە خار و مە راهێلا عەسکەری. دەبابە پاشڤە چون و ئێک ژوان ما راوەستای عەسکەرێد تێدا دەرکەتن و رەڤین. وەکو ئەم گەهشتینێ هژمارەکا کوشتیێد عەسکەری مابونە ل وارا و هندەکێد ساخ خو ڤەشارتبون ل پشت بەرا و تراشا ئەوا ژی خو تەسلیمکر. ئێک ژوان کوردبو، بو لاڤەلاڤا وی و گوت: ئەز یێ ژ حەبسێ ئینایە دەر و ئینایم، بو بەختێ بەختا وان مە نە کوژن ئەم خودان عەیالین و ب کوتەکی ئەم ئینایین.

مە گوتێ: ما ئەم نە خودان عەیالین هون دهێن دا مە بکوژن، بەلێ هون درندە و بێ دین و وجدانن، ئەم خو نزمناکەین و ئینینە رێزا دەبا و هەر ئێک وەکی خو مە چو جارا ئێخسیر نەکوشتینە دا هەوە بکوژین، ترس ژ وان چو و خوین هاتەڤە رویێ وان یێ پێتوی.

ئەم گەهشتبونە دەڤێ دوریانا دچت بو پێشابوری، کەڤنە عەسکەرەکێ دەبابە هاژو هندەک بەنزین کرە دەبابێ و هاژوت برە زاخو طاری کەتە عەدرێ، خەلکێ مە یێ بوش تێکهاتن و تێکچون و برسیبون و وەستیان. مە ژ ئێخسیرێد خو زانی کو عەسکەری خو ژ ڤێرێ ڤەکێشا و چون بو دێرەبونێ خەلکی نەزانی چ بکەن. هندەکا دگوت دا بچین پشتێ لێ بگرین دوێ سوحبەتێدا روناهیا طرمبێلەکێ دیاربو دەمێ نێزیکبوی هەمیا پێکڤە دەستریژ کر، نەقیبەک تێدا هاتە کوشتن و عەسکەرێ ل گەل بریندار‌بو، وی خو هاڤێتە سەر بەختێ مە و گوت: عەسکەر یێ دچن بو رەخێ زاخو حەفصەدن و چار طوپ یێ ل گەل ئێک ژ وان شولناکەت و عەسکەر خولیسەرن، ئەون یێد ڤێداین ژ فەیدیێ و ب طویز ئینایین کەسێ ژ مە شەڕ نەڤێت.

دەمێ دەستریژ ل طرمبێلێ هاتیە کرن دو زەلام ژ مە ب بێدەستی برینداربون مەچو چابو بکەین ئەم زڤرینە زاخو و ئێخسیر و بریندار ل گەل خو برن.

سەعەت دوێ شەڤێ ئەم هاتینە بازێری مە دیت خەلک یێ شەپلی یێد تێکدهێن و تێکدچن. من هەڤالەک ژ بەرەی دیت من ژێ پرسی دێ چ کەین؟ گوت: عەسکەر یێ ژ ئالیێ پێشابوری دهێت دڤێت بچین سینگی لێ بگرین.

ئەم تژی دو پیکەپێد دو قـەمـارە چوینە ویڤـەی براهیم خـەلیل مـە چو هاتـن و چون نەدیتن ئەم ڤەگەڕیاینە گوندێ هێزاوا. دنیا زەلالبو مە پیچەک بێهنا خو ڤەدا و تێشت خار مە دیت خەلک یێ ژ بازێری باردکەت و دچن بو ئالێ شەرانشێ، وەکو ڕێزکا مێرویا دچون ب گارگاز یا بیە هەرەبوشی.

ل گەل روژهەلاتا سپێدەهییا ئێکێ نیسانێ، جارەکا دی ئەم هاتینە زاخو و چوین بو قاما براهیم خەلیل، ئەم پازدە زەلامبوین، دەمێ نێزیکی بانزینخانا براهیم خەلیل بوین، دەنگێ خرخرا دەبابا هات مە چەپدا و زڤڕینە زاخو و کاغەز و دەفتەرکێد خو خرکرن و ئەم زەلامـێد بەرەی چوینە باتوفا، دمـەکـتـەبەکـێڤـە دمـاندی و شـەپلی و غـەمگیـر ل وێرێ لوریەک هات برایێ من و مالا مە تێدابون گوتنە من وەرە دا بچین، من گوتێ: هون هەڕن ئەز دێ ل گەل دەستەکا خو مینم.

وێ شەڤێ ئەم مـاینە ل باتوفا روژا پاشتر دوێ نیـسـانێ ئەم چوینە گوندێ دوکەرێ خەلکەکێ بوشێ نەساخ و شەپرزە و طەنگاڤ هەبو و ڕێزێد مشـەختا کاروانەکێ درێژ و لاواز و ماندی دخوشیا تخوبێ تورکا.

ل وێرێ تلکرافەک هات گوت: دڤێت بچینە سەرسنک بگەهینە پێشمەرگێد دی دا رێ ل پێشکەتنا عەسکەری بگرین.

ل دوریانا دهوک ئامێدیێ هەڤالەکێ مە گوت: ئەز دێ چمە ئیرانێ هەجی بهێت بلا بهێت، ئەو برادەر ب زەلامـڤـە ل طرمـبێـلا خو سـوباربون و چون ئەم یێد مـایی چوینە سەرسنکێ مە جهێ خو کر د خانیەکێ ب سـەروبەرڤـە گوتن یێ مودیر ناحیێ وێرێبو، هژمارەکا پێشمەرگا بنگەه هەبون.

ئێڤاریا روژا چاری نیسانێ تێلگرافـەک ژ لڤی هات گوت: هەڕنە گوندێ بێگوڤا و پێشمەرگا بگەهیننە ئێک.

طرمبێلا مە ژ کـار کەفت مە تراکـتورەک ژ حەمو کەمەکی وەرگرت و ئەم چوین بو بێگوڤا ب رێڤە خەلکی گوت ئەم هزر دکەین عـەسکـەری گوند یێ گرتی نزانین وەیە ئان نە ئەم دو دلبوین لەو مە ڕێیا خو گهوری پێش روژئاڤا ئەم گەهشتینە کانی ماسێ.

سـپێـدەهیـیـا روژا شـەشی نیـسـانێ مـە بهـیـسـت کـو عـەسکـەر و جاش هاتـنە د

سەرسنكێدا ژ قاما ئاشەوا پشتا پێشمەرگەی گرتبون و هیلوكوپتەر ل هنداڤ گوللەباران دكرن. عبدالعزیز طیب و پێشمەرگێ ل گەل، خو ڤەكێشابونە سەرسنكی ژبەر عەسكەر و جاشێد بوش و كێماتیا هژمارا پێشمەرگەی و نەبونا خارنێ ژبلی وەسطیانێ. هاتنا عەسكەری ژ ئاشەوا نە ل هزرا وانبو لەو كەتنە كراسەكێ طەنگاڤ و حەفت پێشمەرگە یێد ناڤدار ژێ شهیدبون، ب كوتەك پێشمەرگێد خو ڤەشارتین ب شەڤ خو قورتالكرن.

ئەم پازدە روژا ماینە ل كانی ماسێ هندەك هەڤالا تكبیركرن بچن بگەهنە مالێد خو ل بلەهێ و ئەز ژی چوم گەهشتمە مالا خو روژا هەڤدەی نیسانێ.

هەردو دختور هاتنەڤە و گوتن ئەمریكیا نەهێلا بچینە د خەستەخانێڤە ئەم ژی گەریاین قەنجە ڤێ نەقلێ كەسێ ئەم نەگرتین، من خاترا خو ژ هەڤالێ خو یێ زاخویی خاست و ڤەگەڕیاینە دهوك.

بو چەم جوی

دەمێ روژئاڤا کورێ براهیم دوسکی هات گوت: مام پیکەپا مە ل چەم جوی راوەستا خرخالەکا وێ ب چوپڤە پەڤین، ئەگەر تە هەبن بدەیە من، من گوتێ تایرا من هەی ناکەفتە پیکەپێ، گوت: بلا دێ علاجەکێ بو کەین من تایرەک و چوپەک دانێ گوت: ما تو ناهێی طرمبێلا خو بینی؟ من گوت: ئەز حەز دکەم بەلێ چێدبت شولنەکەت گوت: خەمناکەت ئەز و پسمامێ خو دێ هاری تە کەین و ئەگەر هەوجەبین دێ ب پیکەپا مە راکێشین، بەهار بو من ئینا چوکەکی، ئەگەر وەسا بیت دێ هێم.

سپێدەهییا روژا پاشتر هات ل گەل پسمامێ خو، نیڤرو ئەم گەهشتینە ویڤەی چەم جوی نک طرمبێلا من، ئەز ل دور زڤریم دیاربو یا شەلاندییە، پەنجەرا راستێ یا سینگی یا شکاندییە رادیو ریکوردەر نەمایە، بالگەهێد کورسییا یێد هلکێشاین لاستیکێد بن پیا یێد برین خودیکێد طەنشتا ژ قورمی شکاندینە صندوق یا مالییە ژ خرخالا سپێر و جەگ و سپانە و پەمپ و هویردا، قەرامکێ بەنزینێ نەمایە، من سەحکرە مەکینێ چاکبو یا بێ بەلابو ئەویش هەر قەنجبو چونکو هژمارا طرمبێلا فیات د کێمبون هەکە دا کەنە قەرقودە هەروەسا چار خرخالێد وێ پێڤەبون.

من بەنزین کرێ و پاطەک حەشاندە دەرێ تانکیێ و مە کر کو بدەینە شولی نەخێر گوت ئەز ژ ڤێرێ نالڤم، من پسیار کر پا کانێ خودانێ پیکەپێ نەدیارە؟ گوتن طرمبێلا خو چێکر و چوکنیانش و ناهێتەڤە و ل مە ژی درەنگە دێ چین. ئەو چون و ئەز مامە ب تنێ نێزیکی روژئاڤایە ئەزێ برسیمە، نە من خارنە و نە نڤینەک و نە هاریکار ئەڤی گدی چ ب سەرێ من ئینا و رەڤی، راستە ب هیڤیا خەلکێ ئاڤا د سەلکێ.

ئەز رونشتمە د طرمبێلێدا من پرتەکا کارتونی ل پشت ستێرنی دیت دا هاڤێم من دیت نڤیسینەک یا ل سەر، کچا من یا ناڤێ نڤیسیبو: بابوێ عەزیز، ئەڤرو ئێکی نیسانێیە، سەعەت یازدەی شەڤێیە ئەم و مروڤێد مە دێ رابین چینە تورکی هیڤی ژ

خودێ دکەین زوی بگەهینەڤ ئێک.. پاشی من خاندی کرێن ژ دلێ من هات نەشیامە خو سەرێ من کەتە سەر ستێرنێ طرمبێلێ.

هاتن و چونا پەیادا هەبو هندەکا سپانە و ئامیر ددەستادا بون طرمبێل دشەلاندن و هندەکا خرخال گرێلدکرن، تراکتور مشە دهاتن و دچون طرمبێل رادکێشان و هندەکا مروڤ ل سەربون و تژی پزگور. دوسێیەکێد ڤالا هاتن من ژێ خاست طرمبێلا من راکێشن ئێکی گوت دێ چمە ئەڤراز یێ دی گوت: ناچمە شێلادزێ درەنگە یێ دی گوت: من وەریس نینە سوبەهی دێ هێم راکێشم.

سوبەهی.. هەتا هینگێ دێ رەقبم ژ سەرما و برسا، ئەوە روژهەلاتێ من نانەکا ب لەز خاری و گوهدایە وی طرۆی نە ب خێر و ب دوی کەتیم، و هاتن و چون راوەستان گەوریا من زوهابو ژ تێهنا. میزمیزکەکا ئاڤێ ل رەخێ دی یێ رێ ل ئەڤراز هەبو، ئەز چوم دەڤێ خو تەرکەم گەهشتە دەرێ سینگی یێ طرمبێلەکا سوپەر یا شەلاندی لاوەک ژێ دەرکەت و گازیکر، سەیدا ئەڤە تو و ڤێرێ؟ سەحدکەمێ کورێ دوکاندارەکێ نیاس ل من پەیدابو، من و بابێ وی ل دوکانا وی دامانێ دکر. گەلەک کەیفا من هات من گوتێ واهە طرمبێلا منە ئەز یێ هاتیم ببەم، گوت: هەروەکو تو یێ بێ هەڤالی؟ من سەرهاتییا خو بو گوت.

وی دەرێ طرمبێلێ ڤەکر و گوت: کەرەمکە جارێ روینە، ئەڤە هەمی طرمبێلێد مروڤێد تەنە و لوریا هە یا کورخالێ تەیە و یا ل پشت طرمبێلا تە یا زاڤاییێ تەیە من گوتێ راستە ئەڤا ئەم تێدا ژی یا وایە بەلێ بەرازیلیا ل بەر سینگێ طرمبێلا من و نیشانا دختورا ل سەر نزانم یا کێیە؟

وی دەستدا مەطارەکێ ئاڤێ و گوت کەرەمکە ئاڤێ ڤەخو من تێر ئاڤ ڤەخار، گوت: پا نوکە تو یێ برسی ژی، هێکەک و نانەک دانە من و دەستدا بەطەنیەکێ دا من و گوت ئەڤ شەڤە بقەتینە هەتا سوبە خودێ کەریمە تو هەرە د طرمبێلا خودا چونکی ب شەڤ ژێ تالانکەر د چەورن. شڤێدی ئەز دڤێ طرمبێلێدا نڤستبوم سەعەت دوی پاشی نیڤ شەڤ دەنگێ خرتخرتەکێ من بهیست ئەز پەیابوم زەلامەک یێ دخەبتیت، طاربیو وی نەزانی ئەز یێ تێدا من لێ حەیتاند وی ژ شەرما گوت: ما تو تێدای؟ یا تەیە؟ ئەز دترسم

ئێکێ وسا خرخالێد طرمبێلا تە ژێڤەکەت من گوتێ: مەمنونێ تەمە مامو خودێ ژیێ تە درێژکەت.

من قەستا طرمبێلا خوکر، دو زەلام ل بەر سینگێ لوریێ رونشتبون، ئێک ژوان گەلەک جارا من دیتبو ئێکێ رەشتەعلە و بلند و ب خوڤە پرچ و سمبێلێد وی د نیڤنیڤە ئەوی خو ب من نەئینادەر منیش وەکر، بورمە بورما ویبو دگوت: تویرکێ من یێ خارنێ نەدیارە ئێکی یێ بری و سەحدکرە من هەروەکو شک دبر من یێ دزی.

پارچە کنجرەک من پەیداکر و پەنجەرا شکەستی یا طرمبێلا خو پێ زەبطکر و چومە دپاشییێدا من هێک سپیکر و کرە دو پرت هەروەسا نانا خو، نیڤەک بو نهو و نیڤا دی بو سوبە، من گوتە خو ئەها هوسا خودەرێ زندی د هەوارا مروڤا دهێت ئەڤ لاوەش وەکی ویە خوزی سوبەهیش دهەوارا من هاتبا.

من بەطەنی دخو ئالاند و پێلاڤێد خو کرنە بالیفک و ئەز کەتم نڤستم. ل سەر دەنگێ تراکتورا هشیاربوم کو دنیا یا زەلالبوی من دەستدا بالولکا نیڤ صەوک و نیڤ هێکێ و خار زەلامێ رەشتەعلە و ناڤچاڤ شێن دیت دەڤێ من یێ دلڤیت هات و گوت: ئەگەر تە سپانە هەبن بدە من و هەر ب چاڤێ شکێ سەحدکرە دەڤ و دەستێد من، ب راستی ئەو مروڤ نەچو ددلێ مندا بەلێ دوژمنێ من محتاجی من بیت دێ درپا خودێدا وجا وی قەتینم. ئەز پەیابوم و دەرێ صندوقا طرمبێلێ ڤەکر و سپانە و دەستکێ وێ دانە دەست چاڤێ وی ب رونێ برێکی کەفت گوت: پا پیچەکا دوهن برێکی، من قودیک داڤێ و گوتێ خلاصنەکەی منیش نییە، ئەو چو قەرامکێ مەکینا طرمبێلا خو یا بەرازیلی ڤەکر و ب دەنگەکێ بلند و ب کەیف گوت: ئەها ئەڤە من کربو دڤێرێدا و ژبیرکربو پاشی تویرکێ خو یێ خارنێ بر و چو ویڤە رونشت و پەچاند. من گوتێ: شوکر ژ خودێ تە دیت ئەز دترسیام من بخوی. سەرێ خو بلند نەکر و هەر دخوار پاشی رابو چو قەرامکێ صندوقا طرمبێلا نیشانا دختورا ل سەر ژێڤەکر و بر ب طرمبێلا خو ڤەکر.

روژ هەلات دو نیاسێد من هاتن ل گەل تراکتورەکێ سلاڤکرن دیاربو کو مروڤێد زەلامێ من بەحسکرینە، طرمبێلا وی ب تراکتورێڤە گرێدان و گوتن ل گەل مە وەرە چەم جوی ل وێرێ دێ علاجەکێ کەی، چونکو خەلک مشە یێ ل وێرێ و تراکتور دێ پەیدابن

من گوته هاژویێ تراکتورێ ڤان بگەهینه و وەره طرمبێلا منیش راکێشه، گوت: ناگەهم.

ئەم پێکڤه چوین، ل چەم جوی ئەز پەیابوم و ئەو چون من هندەک نیاس دیتن طرمبێلا وان د شەلاندی هەرچی تراکتورا من هیڤی ژ خودانێ وێ دکر دا بێژیت ناچم، وەکو گوتینه کتکێ گوییێ ته دەرمانه وێ ئاخ ڕادا سەر. هەتا بیه نیڤرو من چوینگانێ ل گەل تراکتورا دکر بێ مفا ئەز چارسبوم و من ڕێکا خو گرت و ب لەز ب پیا قەستا طرمبێلا خو کر نەکه بهێته شەلاندن.

ب ڕێڤه من کەڤنه جیرانەکێ خو دیت راوەستا بو هنداف کەندالی، ریهێد وی بهوستەکێ ددرێژ و جانتەک ب پشتێڤه و هەر ژوردا دنێری تشتەکی من سلاڤکرێ، بابێ سمکوی ته خێره ل ڤێرێ راوەستای؟ ئەو بەزی و خو د من وەرکر و گری. دسەر حالێ خوڕا من دله دلەی ویدا گوت: ئەها بەرێخو بدێ بێ وژدانا واهه پیکەپا من هاڤێتینه خارێ، چاکبو طەنشت و طەنشت دارا هه زەبطکر هەکه دا چیته بنێ نهالێ ئەزێ ل هیڤیا شێفلەکێ بەلکی راکێشته سلال، تو چ دکەی ل ڤێرێ؟ من گوتێ: ئەزیش یێ هاتیم طرمبێلا خو ببەم ئەگەر بشێم.

مه خاترا خو ژێک خاست و چوم باشبو طرمبێلا من وەکو خوبو. دوێ گاڤێدا زەلامەکێ داردومه و چاڤ صور وەکو پندا مریشکێ هات و روینشته بەر خرخالا پاشیێ یا طرمبێلا زاڤاییێ من و هەیدێ هەیدێ دەستپێکر ڤەکەت، من لێ حەیتاند، کرو وەنەکه هلو ئەو طرمبێلا منه هەڕه ژ ڤێرێ ل هندەکێد دی ببه بەلا. رابوڤه و گوت: ما ئەز چ بکەم خەلکی طرمبێلا مژی یا رویتکری، هویه یا بیه کولاڤسەرکانێ ئەزێ مەجبورم هو بکەم، بو بورمه بورما وی و چو.

تراکتورەک ژ ئەڤراز هات گەنجەکێ دەرسوک صور ل رەخ هاژوی رونشتبو، من دەستێ خو بلندکر، نەراوەستا من گازیکرێ راوەسته هەروەکو یێ گەنج راوەستاند ئەز گەهشتمێ و من گوتێ طرمبێلا من راکێشه هەتا شێلادزێ. بو نعنعا وی و گوت نەشێم. من گوتێ: تو دێ چیه شێلادزێ و ته چەند دڤێت دێ دەمه ته گەنجی گوتێ ببه. هاژو پەیابو و گوت دێ صەد دینارا ژ ته سطینم. من گوتێ: بلا دێ دەمەته، بەلێ ته تشتەک هەیه پێڤه گرێدەی؟ گوت: من بوریا ئاسنی هەیه تو هەوجەی ستوپی ژی نابی.

طرمبێلا من بەرێ وێ ل چونێبو مە پالدا و بەرێ وێ دا پاشییا تراکتورێ و هاژوی بورِیا ناسنی ئینا و ب تراکتورێڤە قایم گرێدا: ئەز رونشتمە پشت ستێرنێ طرمبێلێ و یا خودێ، مەدا رێ. جار جار هەردوا سەحدکرە من، من گوت: خودێ کارێ تە راست بینیت لاوو تو ژی بو من بویە خودەرێ زندی، پا ب خود تو نەبای دا رەزیلبم، من نەزانی کیبو، وی ئەز نیاسیم ئان دلێ وی ما ب منڤە.

ئەم گەهشتینە رێبەندا پێشمەرگەی ل دەڤێ گەلیێ بالندا پێشمەرگێ رێبەندێ ژ من پرسی کا سالانا طرمبێلێ؟ ئەز کەنیم، هورِی بەرئاش برن تویێ پسیارا کەنگریەرِا دکەی؟ ئەو کیژ طرمبێلە سالانە ما بیتە تێدا تو هزردکەی نەیا منە، ما هەکە ئەز ئەو مروڤبام یێ تو هزر دکەی دا سوپەردکێ ئان مارسیدسەکێ ئینم دا بو چ ڤێ کەرخسپالێ راخرینم؟ گوت: راستە بەلێ تەعلیماتن چونکو هندەکا طرمبێلێد خەلکی بو خو برن، سەحکە وان طرمبێلێد هە مە نەهێلا دەرباز بن خودانێد وان چون سالانێد وان بینن، من گوت: بابو خودێ وەکیلە هون دهەقن، وێ گاڤێ بیرا من هات پێشی چەند روژەکا پولیسێ مرورێ کورێ من جزاکربو و پصولکەکا ب دەه دینارا دابو ڤێ، پصولک ب ناڤێ منبو و نمرا طرمبێلێ تێدا نڤیسیبو من ژ جزدانا خو ئینا دەر و داڤێ ئەڤە شوینا سالانێ ها سەحکێ پێشمەرگەی سەحکرە نمرێ و ناسناما من گوت: سەیدا کەرەمکە ل مە نەگرە تو ب خێر بچی.

ئەم گەهشتین شێلادزێ، مە طرمبێل دانا بەردەرێ نیاسەکی و هەڤێ هاژوی داییێ و ئەز مەمنون، پاشی چومە دوکانەکێ من پاکێتەکا پسکتا کری و سوباری تاکسیەکێ بوم و یا خودێ دهوک تو ل کیڤەی؟

ئێڤارەکا درەنگ ئەز گەهشتمە مال، من دیت جیرانێد من ل بەر دەری راوەستابون. ئەها ئەڤە هات، ئێکی گوت: هەمو ل من خرِبون، جیرانا من گوت: ئەڤە ژ دوهی وەرە تو ل کیڤە بوی؟ خال ب خودێ تو نوکە نەهاتبای دا دەروکی ب کوتەکی ڤەکەین، تە چو جارا هو نەکریە، ئەڤە دو روژە جار ئەز دهێم و جار بچویکا دهنێرم هندی مە ل دەری ددا چونە، ب شەڤ ژی مال یا طاریبو، ئێکێ دی گوت خێرە سەیدا تە وەسا خولکێ خو ئێخستی و بەرزە بوی؟ من گوتێ کارویێن جارێ، ئەز منەتدارێ مروڤاینیا هەوەمە من

خەلەتی کر دڤیا بێژمە هەوە دێ چمە طرمبێلا خو.

پاشی من سەرهاتییا خو بو وان گوت. وی دەمی کچەکا مروڤا من هات وەکو ئەز و سەروبەرێ من دیتی ئاخفتن ژێ نەهات و چاڤێد وێ ب روندکا مارقبون. جیرانا من رابو گوت: دێ چم خارنەکێ بو تە ئینم و جلکێد خو بگهورە دا بشوم و ب لەزچو، من گوتە خزما خو ئەڤێ حورمەتێ ئەز شەرمزارکرم هندی یا ل من هشیارە ب کوتەک خوشک بو برایێ خو بکەت، یا شیر حەلالە و قەرێد وێ چو جارا ژبیر ناکەم.

هەڤال ڤەرەڤین و ئەز چومە ژور دەست و چاڤێد خو بشوم ل بەر دەستشویێ من خو دخودیکا هەلاویستیدا دیت. رویەکێ پێتوی ریهێد سپی یێد درێژ و پرچەکا ڤژاڤژ یا طەنەوی و جلکێد من بهوستەکا توزێ پێڤە و گوملکەکێ قرێژی، و پێلاڤەکا رەنگ بەرزە وەلحاسل ئاشەڤان ژ من کوکتربو. من گوت: ئەڤە ئەز ئەڤ تەرلانەبوم لەو خودانێ دەرسوکا صور تراکتور راوەستاند و خزما من گری.

روژ ئاڤابو، ئەز چومە مالا جیرانێ خو یێ باربەر ئەدوەرێ عزرای و من هاوارا خو گەهاندێ جامیری گوت: سەر چاڤا سوبە دێ ل گەل تە هێمە شێلادزێ.

سپێدێ من تاکسیەک گرت و ئەدوەری باتریا طرمبێلا خو ئینا من گوتە هاژوێ تاکسیێ مە ببە گەراجێ ئامێدیێ، گوت ما دێ کیڤە چن؟ دێ چینە شێلادزێ من گوتێ: پا هەما ئەز دێ هەوە بەم وی گوت.

ئەم گەهشتینە نێزیکی سەرسنکی تایرەکا طرمبێلێ فشیا، ئەم پەیابوین من سەحکرە تایرێد دی ئەڤە نە تایرن پێڤە ئەڤە کنجرن هاژوی تایرا فشیای گهوری ب ئێکا وسا کو ب ستریەکی پەنجەربیت. من گوتێ: مامو تو خودانێ ڤان تایرا چاوا ژ دهوک دەردکەڤی؟ و ئەم ب لەز و خودان شول؟ گوت: ئەزبەنی چ بکەم چ خولییێ ب سەرێ دژمنا وەرکەم، ئەز و ژن و پێنج عەیال وەکی خەلکی چوینە چەلێ و ترتوق هاتینەڤە، ئەڤ طرمبێلە یا ژێکژەنی و مالا من یا گێزکدای ئەڤجار طرمبێلێ چێکەم، عەیالی تێرکەم ئان نڤینەکی بکرم چ بکەم چ نەکەم؟

ل پەرێ سەرسنکی تایرەکا دی فشیا، ئەم پەیابوین ئێدی دێ چ کەین؟ ئەڤە دو، و طرمبێل ما راوەستای.. بارکێ نحسە بچمە سەر روباری دێ چکبیت، ئەدوەری گو

ئەخێر ئەڤە بارکێ شوفێرییە و فەقیر هەر ییێ کورەفامە ئەگەر ئەدبو فەقیر.

ترمبێلەکا بەرازیلی هات راوەستا، سێ لاو تێدابون، دیاربو ئەدوەر نیاسین ل پاش سلاڤان وی ب فەلەیینی ل گەل وان ئاخفت هاژوێ ترمبێلێ پەیابو خرخالەک نینا دەر و گوتە خودانێ تاکسییێ ها گرێدە هەتا قدش چونکو ل سەرسنک پەنجەرچی نینن بەلکو ل قدش هەبت و ئەم ناچینە وێڤەی قدش دێ ژوردا بادەین لەو ل وێرێ دڤێت خرخالێ بدەیەڤە.

ئەم گەهشتینە قدش مە خرخال داڤێ و ئەوچون، چو پێ ئەچو پیکەیەک هات راوەستا هاژوێ وێ سلاڤ ل ئەدوەری کر. وەکو سوحبەت زانی گوت: ئەز دێ چمە شێلادزێ ل گەل من وەرن. مە گوتە هاژوێ تاکسییێ ئەڤجارە تو بو خو سەحکە رێیەکێ و ئەگەر ئەم هاتینەڤە تو ئەچوبی دێ عیلاجەکێ کەین.

نیڤروبو دانێ ئەم گەهشتینە شێلادزێ، مە ترمبێل دا شولی و فراڤێ ل لوقەنتەکا سەرێ خوار پاشی مە دارێ بو دهوک ل قدش دیاربو تاکسی چوبو. نیڤاری گەهشتینە مال. ئێکسەر چومە مالا هویردە فروشەکی من خرخالەک و جەگەک کرین و هاتمەڤە ترمبێل هەمی تازە ژاراڤکر. ویل سپانە و خودییەکا سینگی من هەبون ئەویش دانان بەلێ سپانە و رونێ برێکی وی ئەجامێرێ ل چەم جوی من داینەڤێ برن و هەتا ئەڤرو بێ دچن و طەخمێ سپانێد لوقم سەقەتکر، پاشی ل دهوک من زانی ترمبێلا نیشانا دخورا ل سەریا خزمەکێ مەبو و ئەوێ ترمبێلا وی شەلاندی کورمەتێ ویبو. سوبحان ژ خودێ مە دیت ناتورە هەبن کور مەت کور خالا بشەلینن.

مزگینی

روژا بیستی گولانێ، سەعەت دو و نیڤی پاش نیڤرو، ئەز ل هیڤیا هەڤالەکێ خو بوم دا چینە زاخو، دەرگەهێ حەوشێ ییێ ڤەکریبو، ژ نشکەکێڤە کورێ من سەربار بژورکەت. وەی تو سەرسەرێ بابێ خو هاتی، هەروەکو هەرجار دەستێ من ماچیکر و مە دەست دسطوێ ئێکودو وەراند، وەی تو ب خێر هاتی کورێ من، چاڤێد من رونبون، دوزەخ ل من بو بەهەشت. دێ دا بچینە ژور فراڤینێ بخو و چایەکێ ڤەخو هەتا ئاڤ گەرمدبیت سەرێ خو بشو و بنڤە، مادەم تەگوت هەدی ب سلامەتن و برایێ تە ل نەخوشخانا زاخویە، سوبەهی سپێدێ زوی دێ چین ئینین، ئەگەر کەسەک ل دەڤ هەبیت خلمەتا وی بکەت و چاڤێ خێ بدەتێ. گوت: بەلێ کابانیا وی یا ل دەڤ و دختورەکێ هەڤالێ وی ییێ ل وێرێ ژبلی نیاس و هەڤالێد من.

بیست و ئێکی گولانێ، سپێدێ زوی ئەم چوینە زاخو، ل مالا خزمەکێ مە من عەیال و بوکا خو دیتنەڤە، چوینە سەر و سطوێ ئێک و ژنکا ژ خوشییا دیتنێ بەردا گرییێ، من دیت هەمو ب سلامەتن بەلێ خولکێ خو گهوریبون و رویێد وان د پیتوی و بەقەمن، هەوجەنەبو پسیارکەم بو چ دهونە، چونکو من دزانی چ ب سەرێ وان هات هەما چاکە ب سلامەتی هاتنەڤە، بەلێ مخابن کورێ من بشار نەساخە.

نەڤیا خو یا دوسالی من تێر ماچیکربو و هلمریسیبو و هلگرتبو بەر سینگێ خو پاشی من دانا دا سلاڤا تمامکەم، وێ خو دکوشا داپیرا خودا متکربو و سەحدکرە من و گوهددا ئاخفتنا. من گازیکرێ: کێزێ..

.. کێزێ رابو و قەستا من کر، من دیت وەکو وردەکی یا برێڤە دهێت و هەردو پێد وێ دوەرمتینە، جارەکا دی من دا بەرسنگێ خو و ماچکر و کرە دکوشا خودا، وێ ئێک دو ئاخفتن کرن، داپیرا وێ گوت: ئەوە ئەم چوین ئەڤ تفالە هەما لالبو و ژ پیا کەفت و ب رێڤە نەدچو هەتا دوهی ئەم هاتینە ڤێرێ و تلڤژن دیتی گوت: ئو.. تلفزیونە ژنوی مەزانی نە لالە و نە سەقەتە.

من گوته دختوری دێ هلو ـبدی بچین برایێ ته و ژنکا وی بینین و بچین. رەخێد نەخوشخانێ یا حەشیایبو ژ مـروڤا و دەروک ددایخستیبون. ل ژور ل بەر دەروکا هەمو عەسکەرێد ئەمریکی ب لڤ و بەزبون نەدهێلان کەس بچیتە ژور، من گوتە دختوری کورێ من ما دەم هوسا ب زەحمەتە بلا طرمبێل ل نک تەبیت، دا وەختێ خو زەعی نەکەین ئەز دێ چم تاکسیەکێ گرم و چم بلا بارکەن و دێ ل هیڤیا هەوە بین چونکو طرمبێلا مە ب تنێ تێرا مەناکەت نەخاسمە برایێ تەیێ نەساخە جهەکێ بەرفرەهـ بو دڤێت.

ئەز چوم من تاکسیەک کرێکر بو دهوک و ل گەل خو بر و تشت بارکرن هاژوی گوت: سەیدا ئەڤ تشتە گەلەکن و ل رێبەندا عەسکەرێ ئیراقێ دێ مە گیروکەن و تشتا سەرێک و بنێک کەن، من گوتێ ئەو خەم بلا بو هینگێ بیت.

بێهنەک پێڤەچو، طرمبێلا مە هات، من کورێ خو یێ نەخری بشار دیت. خوزی ئەز مربام و من وسا نەدیتبا، ئەو زەلامێ زەخم یێ حەلیای بیە چەرم و هەستی، لەشەکی وەسا سپی و پێتوی هەروەکو دلوپەکا خوینێ دلەشی نەمای، کلوخەکێ رویت و دو چاڤێد زیق، نەدشیا ژ جه بلڤیت دەمێ ئەز دیتیم گریەکا دلسوژکر، ب لەز من رویێ وی گرت و ب گەرمی و دلوڤانییا بابینیێ من ماچیکر و ماچا خو درێژکر دا گریا خو داعویرم و گریا وی ڤەبرم. ب کوتەک و ئەزمانەکێ گران و دەڤەکێ خوار شیا بێژیت چاوانی بابو؟ من هاویشکر و دلە دلەی وی دا و گوتێ، خەما نەخو تو گەهشتیە مالا خو ب ئانەها خودێ و من و برایێ تە دێ رابیە سەرخو. ژنا وی یا ل سەر رۆژێد خو ل بەر طەنشتا وی روندک ڤەدمالین.

مە خاترا خو ژ مالا سەیدا صالح جخسی خاست، من گوتە سەرباری تو ل دویڤ تاکسییێ وەرە، ئەز دێ ل گەل هێم ژبەر رێبەندا و من گوتە هاژوی وەکو دگەهینە رێبەندێ پەیا نەبە، ئەز دێ عەسکەرا ئاخێڤم.

ئەم گەهشتینە رێبەندا سیمێلێ، عەسکەرەک هاتە نێزیک و پسیارکر، عائدین؟ ئانکو مشەختینە ڤەگەریاین؟ سڤک ئەز پەیابوم و من گوتێ: کا هێرڤە وەرە. هات و من هێدی گوتێ: بەرپسیارێد حوکمەتێ ئەزێ تەکلیفکریم خەلکی ڤەگێرمەڤە مالێد وان و

نهو پاشڤه گەلەک جارا دێ من بینی ل گەل مالا نەڤجارە مە گیرونەکەن بلا بێهنا خەلکی طەنگ نەبیت، طرمبێلا ل دو مە یێ ل گەل من و تو یێ دبینی نەساخەک یێ تێدا رێکا مە خوشکەن. ئێکسەر عەسکەری گوت: کەرەمکەن ب خێر بچن.

پاشی ئەز سویاری تاکسیێ بویم و من گوتە هاژوی هەرە دا بچین ب رێڤە گوت: سەیدا ئەڤە نە قەومییە وەسا هەما بێژن کەرەمکەن هەرن، خودێ ژ تە رازی بت، دێ شێم زڤرمە زاخو، تە چ گوتێ؟ من گوتێ من ئسمەک پێڤە خاند.

ل رێبەندا ئالوکا دیسا راوەستاین بەلێ عەسکەری گوت: ئەز طرمبێلا تەفتیش ناکەم، بەلێ ناڤێ مالێ و هژمارا وان دڤێت بنڤێسم، من بو گوت و وی نڤیسی و مەدا رێ و گەهشتینە مالا خو. ژنوی رونبو و ب ڕوحکەتەڤە.

ل مال

مالا مە حەشیا ژ مروڤان، جیران و خزم و نیاس رەف رەف داجریان بو مرچە مرچا ماچا کەیفخوشییێ هەچییێ بشار ددیت نەدنیاسی، دا پسیارکەن ئەڤە کییە؟ باوەر نەدکرن بشارە ژنکا دەست لێکددان دگوتن وەی دایێ خودێ بو بکەتە سلامەتی.

مە ملێد بشاری گرتن و برە دمەزەلەکا ب تنێ ڤە چی تشتێ خاربا دا ئیسک وعێلنجی هێنێ و هلاڤێت ئەز و برایێ وێ چوینە دەرڤە من گوتێ: کورێ من تو دختوری راست بێژە من ئەڤ نەمری نەمایە یێ بویە سیتافک خون دلەشی نەمایە، خارنێ ناخوت نەشێت ب پیا بچیت نە باخڤیت تو بێژی رابتە سەرخو جارەکا دی؟ گوت: باب چو هێز دلەشێ وی نەمایە، هەما پەرسیڤ بهێتێ دێ مریت، دڤێت گەلەک لێ دهشیار بین و مال هەمی بزانت چاوا خلمەتا وی بکەن. سوبە دێ بەم ل خەستەخانێ نڤینم. ل وێرێ دێ چێتر چاڤێ مە لێ بت و ب رێیەکێ دەرمانا دەینێ.

حەویان نەکەتنە من ژبەر ڤی کورِی یا خودێ مرنا کورێ من نیشا من نەدەی، تو روحا من هلکێشی و بکەیە قوربانی وی، ژنکا وی جحێلە و یا ل سەر روژێد خو و تفالەکا دو سالی هەیە.

ب شەڤ دختور شیرزاد شارەزایێ نەساخیێد هناڤا هات سەحکرە بشاری و گوتە مە سوبەهی بیننە نەخوشخانێ دا ئەشعێ بو بگرین و تەحالیلا بو بکەین و ب شەڤ و روژ ل بن چاڤدێرییا دختورا بیت.

من پسیار ژ کابانییا خو کر، کا بێژە من بو چ بشار هوسا داوەشیا؟ گوت: بشاری بەرێ مەدا مانگێش وە نەکر وەکو تە نسحەتکری ب دویڤ هندەک هەڤالێد خو کەت، ل وێرێ حەویا وی نەهات گوت: چ بقەومیت ئەز دێ چمە دهوک باب و برایێ خو ئینم، برازایێ براهیمێ مەلا قاسم گوتێ ئەز ژی دێ هێم مامێ من یێ ل گەل بابێ تە بلا ئەو ژی بهێت، عەیالێ وی هەمی ئەڤە ل ڤێرێ، دەمێ هەردو گەهشتنە زاویتە

سطوشکەستییەکی گوتە وان، نەچنە دهوک عەسکەری گرت و هەمی خانییێد دو تەبەقی پێد پەقاندین و خودانێد وان کوشتن و دختورەک نەهێلاینە هەمی سەرژێکرن. تو بشاری دنیاسی، ژوان کەسانە پێد زوی باوەر دکەن، دەمێ ئەو گوتنا درەو ژ وی صەیبابی بهیستی ب قێری و گری هاتەڤە و ئێدی عەقل دسەری نەما، نە دئاخفت و هەر دگری ل مە ژی کرە تازی، پاشی مروڤەکێ دوسکی هات و گوت: ئەوا هەوە بهیستی درەوەکا ب شاخە، راستە عەسکەر یێ هاتیە د دهوکێدا بەلێ نەخانییێد دو تەبەق کاڤلکرینە و نە چو دختور سەرژێکرینە من ب چاڤێد خو براهیم دیت یێ دهێت و باب و برایێد بشاری یێ ل مالا خو ب سلامەتن ژنوی بێهنا مە هات بەلێ بشار هەر یێ مت و داماییبو.

ئەڤە روژا ئێکێبو ژچونا مە پاشی ل رێیا چەلێ وەکو هار و دینا طرمبێل دهاژوت نەدزانی کورکە، کەڤرە، سەرێد مە ل بانێ طرمبێلێ ددا. پاشی ب رێکا چەلێڤە دو سێ جارا کەت و رێڤەچونا وی گرانبو، و تشتێد ڤێ رادخراندن و پاشی ڤرڤراندن. و روژ بو روژێ داوەشیا دەمێ ئەم گەهشتینە چەلێ ئێدی کەتە سەر قانا پشتێ و د بنخودا دچو.

سپێدێ مە بشار برە نەخوشخانێ و کرە دمەزەلەکێڤە و دختور لێ خڕبون وان دلەدلەی وی دان و گوتنێ خەما نەخو دێ وەکو بەرێ ساخبی ئێدی مە دەست ب دەرمان و خارندانێ کر ئەوێد دختورا بو دانایان وی گەلەک جاران ترشی دخاست مە ل بەر بەرزەدکر و نەددایێ.

ب شەڤ تێنا لەشێ وی بێقام بلندبو، من و برایێ وی پێنج رومال د ئاڤەبەفرێدا دنماندن و ددانانە سەر دەست و پێ و ئەنیا وی. ئەو پاطە د گاڤێدا زوها دبون هەروەکو بدەنە بەرئاگری، ب لەز من و برایێ وی ئەڤە کر بو دەمێ سەعەتەکێ هەتا تێنا وی نزمبوی و بوبە عەدەتی.

روژا سێ دختورا گوت: عیلاجا بشاری دەرمانن و زاد خارن، ببەنە مال چێتر دێ صەبرێ وی هێت و برایێ وی دختورە دێ زانیت چاوا عیلاجا وی کەت.

مە ئیناڤە مال ئێدی کابانییا وی مە برە نەخوشخانێ روژا دویتر ئینانەڤە پێچولکەکێ یا ل بەر سینگی، کچەک ببو، مە ب ترانە گوت: ناڤێ وێ بکەنە چەلێ، پاشی گوتن: دێ کەینە شیلان.

ئنگليزى نەخوشخانەک دانابو داوديێ ل نێزيک بامەرنێ دختورەكێ وان مروڤێ منبو، ئەز و سەربار چوينە ويرێ و ئەو دختور ل گەل مە هاتە مال و هندەک دەرمانيش ئينان و سەرا نساخێ مەدا.

بشار دشيا هێدى هێدى ب گوپالى ب پيا بچيت، ب شەڤ حرنگينەک هات و ژنا وى كرە هەوار ئەم بەزينە مەزەلێ من ديت بشارێ كەتيە ئەردى و هەر يێ دبێژيت چو نينە چو نينە. كابانيا وى گوت: ژ سەر جهێد خو ڕابو و ڕاهژيا و كەت، سەرێ وى ب صوپا زەيتى كەت صوپە يا ب پەرێد تيژە، من سەحكرە سەرێ وى من ديت شەقەكا پێنج سانتيمەترى دياربو و چپكەكا خوينێ ژێ نەهاتبو ب لەز من سپيرتو تێدا و رەخێد برينێ تراشين و هشكە گرێدا.

روژا پاشتر هندەک نياسێد مە ب سەرەدان هاتنە نک مە ئێک ژوان گوت: ب خودێ ئەڤ نەخارنا بشارى و ئيسكێد وى نيشانێد نافک كەفتينە بلا ئێکێ شارەزا نافکا وى چێكەت هەكە چێنەبو گازنا ژ من بكەن.

من باوەرى ب چارەكرنا مللى يا هەى نەخاسمە يێد جەرباندى هەر وێ ئێڤارێ ئەز چوم من ئێک ئينا وى سەحكرێ و گوت: ب ئانەهيا خودێ دێ ساخبيت و سوبەهى تير خارنێ خوت و ئێدى ئيسک ناهێنێ. وى بشار رازاندە سەر پشتێ و دەستهاڤێتێ هناڤێد وى هەڤيركرن. پاشى خلاسبوى گوت: ئەڤە چ گوپالە ما ژ پياڤە يێ سستە؟ من گوتێ: ئەرێ، گوت: ما كەتييە؟ گوتنێ: بەلێ گەلەک جارا كەت گوت: پا شكا من يا جهدا چێدبيت كەليژا وى كەتبت دا سەحكەمێ ئەز و ئەو چوينە مەزەلێ وى دەستێ خو پێدا ئينا پاشى گوت: ئوهو.. ئەزبەنى كەليژا وى يا كەتى دێ پاشى دو روژێد دى هێم وێ ژى راكەمەڤە، بەلێ دڤێت ڤان دو روژا مجد كەليژا وى ب زەيتێ بپەرخينن دا نەرمبت.

هەر وێ شەڤێ بشارى خارن خاست شوربەكا ب دلێ وى بو لێنان و دانانە بەر ل گەل نانى، وى هەمى خار و ئيسكيش نەهاتنێ روژا پاشتر تيشت خار، ئێدى دانبارتيبو هەر خارن دخار.

پاشى دو روژا حەكيمێ مللى هات و بشار برە ژور و رازاندە سەر زكى و دەستپێكر

کەلێژا وی راستکەت، قارقارا بشاری دگەهشتە جالدێ. بێهنەکا خوش پێ چو، پاشی حەکیم دەرکەت و گوت: ئەزبەنی من کەلێژ چێکر و ئەز کەفیل ئێدی گوپالی باڤێت و وەکی بەرێ ب پیا بچیت.

رۆژا پاشتر بشار ڕابو سەر پیا و بێ گوپال برێڤە چو و خارن وەکی مە خار و ڕوژ بو ڕوژێ چێبو هەتا ب تمامی هاتیە سەرخو.

ڕەڤا مللەتی

سپێدەهییا روژا سیه و ئێکی نیسانێ سالا هزار و نەهصەد و نوت و ئێکێ، ل پاش شەڤەکا ب حرنگێن و سەهم، دهوکییا دەلنگ هلدان و کەتنە کارێ رەڤێ، پیر و جحێل و بچوک و کورە و سەقەت وەکو پەزێ گورک کەتیە ناڤ ل بن گرگرا عەورا و شریقێنا برویسییا و گورمێنا طوپا و زارەزارا ساڤا و گریا بچوکا و یالەیال و گازەگازێ و ڤرێنا طرمبێلا. ئاکنجیێد دهوکێ خوشیان کەسێ خو ل کەسێ نەدکرە خودان هەمووان بەز بو و کەتنە دوی ئێک و ژ دهوکێ دەرکەتن هندەک د پەیادە و هندەک ب لوری و پیکەپ و قەمارا و هەتا دەڤێد شێڤلا، هەچیێ دیکلەک ژی هەی لێ سواربو، هندەک چون بو ئالیێ زاخو، و هندەکا بەرێخودانە گەلی و سکری و بەهرا پتر خوشیانە رێیا گەلیێ بێسرێ بو قاما ئامێدیێ.

ل دوریانا دهوک بێسرێ، گوللەکا طوپێ کەتە نیزیک جالدی و زەیدێ کورێ محسن بەرواری و ژنەکا بالەتەیی و دو بچویکێد وێ شهیدبون.

دوی دەمیدا رێزەکا طرمبێلێد پری چەکدار وەکو برویسییێ دەربازبون، خەلکێ بەلەنگاز، دو سەروک حزبێد ب ناڤ دیتن، گوتن بەرێخوبدەنێ ئەڤە قائدێد کوردا خودانێد خوطبا رەڤین خەلک پتر ترسیا و پێد خو سڤکرترکرن.

خەلکێ دمانگێشدا هلدابونە چیای، دەمێ دهوکی گەهشتینە وێرێ چونە دخانییێد ڤالا و دوکانا و مەکتەبا و مزگەفتاڤە ئێک ژ هەردو سەروکێد حزبا یێد رەڤوک گەهشتبو وێرێ، دیار کورێ رەحمەتی محمد سعید دوسکی چو نک و ژێ پرسی ئەم چ بکەین؟ گوت: خو بدەنە جهەکێ ئەمین. دیار گوتێ: ئەو جه ل کیرێیە؟ گوت: ئەڤرو ڤێرێیە، سوبەهی نزانم. پاش سەعەتەکێ خەلکی دیت ژ مانگێش دەرکەت و کرە توز.

خەلکێ ل وێرێ هندەکا بارکر بو قاما دەشتانێ، و هندەک چون بو شێلادزێ.

ل شێلادزێ، طرمبێل تێکرا مابون زەلام تێدابون تانکەرەک هات نێزیکی بیست

مروڤا تێدابون و طرمبێلەکا بێ خرخرال ب خرخرقە هات، ژن و بچوک چوبوند د مەکتەبێڤە، مروڤێد ئێک گەهشتبونە ئێک و شەڤا خو ل وێرێ بوراندن و سپێدێ زوی ل گەل ئەلندی دانە رێ بو تخوبێ ئیرانێ و تورکی. بەهرا پتر بو رێیا چەم جوی و تخوبێ تورکی چون چونکی چەند دەروینێد کورد بێت خایین ل بەر پرا رێیا دچیت بو بارزان راوەستابون دگوتنە خەلکی نەچنە رێیا ئیرانێ چونکو مەسعود بارزانی یێ درێکێدا زەلاما دگریت دبەتە شەری، خەلکێ رێ ل بەر بەرزەبوین ئەڤ دروە و گوتگوتە باوەرکرن زەلاما دگوت: باشە بابو دێ چینە شەرِی بەلێ پا ئەڤی عەیالی دێ چ عیلاج بو هەبن؟ لەو بەهرا پتر ب رێکەتن بو چەم جوی، دەروینا و پالدەرێن وان دزانی رێیا طرمبێلێ هەتا جەم جوییە ویڤەتر چیانە. ئێدی ئەڤ حەشامەتا طرمبێلا دێ تێکرا مینن و خەلک نەشێن بارێد خو گرانکەن و هلدەنە چیاێد ناصێ و بێ نیهانی و ل بن بارانا ئێدی طرمبێلێد وان و ئەرزاقێ ل گەل خو ئینایبن و نڤینا ژی دێ هێلن و چن، هینگێ دێ بێتە هولکا وان بێ وژدان و روینەلان و تالانکەران طرمبێلا ژێکژەنن و تشتێد دی ل پشتێد دەوارا و تراکتورا بارکەن و بو خو بەن نە خەما وایە ئەڤ مشەختێد ژار ل رێ ژ سەرما و جەرکێد بارانا و برسا هەمو بمرن. و ودلێهات.

بشارێ دامایی و شاش وەکو دین و هارا طرمبێلا گران ب مروڤ و تشتا دهاژوت ل رێیا چەم جوی، بانزینێ طرمبێلێ کێمبو ئێدی نەفت کرە سەر، رێڤە چونا وێ گرانبو و گەلەک دوکێل ژێ دچو. پاشی ژ کارکەفت ئێدی ب لوریا مروڤەکێ مەڤە گرێدان و راکێشان هەتا گەهشتیە دو سێ کیلومەترا وێڤەی جەم جوی ل وێرێ طرمبێل و تراکتور نەشیان بلڤن خەلکێد تێدا پەیابون و ب پیا چون.

عێلا مە وارێ خو دانا ب رەخ طرمبێلێد خوڤە هنداڤ کەندالەکێ بلند و رویبارێ بەردا. ژنکا کارێ شیڤەکێ کرن بو ڤێ عێلا بوش یا نێزیکی شێست مروڤا، شەڤ ب سەردا هات و بو طاقە هەیڤ.

خەلک وەکو رێزا مێرویا ب پیا بارێد وان ب پشتاڤە هندەکا بچویک رادکێشان و هندەکا تشت هلگرتبون و ژنکا بچویکێد ساڤا ل بەر سینگێ خو هلگرتبون دیارێ محمد سعید دوسکی گزرەکا بەطەنیا ب پشتێڤە دچو و کورەکێ خویی بچویک کربو

قليقلدانيّد خو و ب هەر دەستەكى كورەكێ خو گرتبو وەكو تلوڤەكى دچو. ڤێ حەشامەتا بێ گونەه و ئانەه و يالەيال و گازەگاز و گريا هورميێن ئێخستە رويبارێ بەزەك و بو وشێنا دار و بەرا و چياى دەنگ ڤەددا حەيوانيّد درندە نەوێران ژ كونجيّد خو دەركەڤن.

سەعەت يازدە رێبەرێ عێلێ گازيكر هلون دا بچين يێ دبێژن سەعەت چارى سپێدێ طەياريّد حوكمەتێ دێ هێن هاڤێنەمە عێل ب لەز رابو و هەرئێكى تشتێ شياى هلگرت و ب جەهدا ئاخێدا چون ئەو رێ پێشى هينگێ شێڤلەكێ ژ چەم جوى هەتا وارا رادابو.

تالانكەرا ديت مللەت يێ بێ سەروك و سەميان و رێبەرە ئەڤ گوتگوتە بەلاڤكر دا خەلك طرمبێليّد خو و تشتێيد گران بهێلن و دوير كەڤن دا ب دلێ خو تالانا بكەن، خەلكێ بەلەنگاز وەكو پەزێ بێ شڤانبون ئەو گوتگوت باوەركرن و ئێدى هللەى وى بابێ وى بكودينتە رێ و رەڤێ.

چون هەتا بو خو رێيەكا زراڤ ديتين بو سەر رويبارى و كتكتە ژوردا ب كەنداليدا چونە خارێ پاشى ل رەخ رويبارى ژێهەل هێدى هێدى چون، هەيڤ غەوارە بو و دنيا بو شەڤا رەش و شوڤا رەش وەكو كرمانج دبێژن. فانوس دياربون ددەستێد خەلكيدا روناهيبا وان دلڤى وەكو كاروانەكێ عەسكەرى پاشى هێدى هێدى كێمبون نەفتا تێدا خلاسبو ئێدى فانوسيش هاڤێتن.

پاشى دو سەعەتا كاركەر پەيدابون وان شونا هاريكاريێ تڤەنگ دخاستن هندەكا دانێ و هندەكا دگوتێ دێ هاڤێينە ئاڤێ و نادەينە هەوە و هندەكا تڤەنگێد خو دبرن و دچون نەددانە كاركەرا و نەدهاڤێتن.

ئەو شەڤ قەتيا، سەعەت يازدەى پێش نيڤرو رۆژا دوێ نيسانێ عێل گەهشتە مێرگەكا فرەه ل رەخ رويبارێ زێ يێ بوش و بەزەك شيڤەك ب رەخ مێرگەكێ دچو وەكو گزيرتێ لێ هاتبو، قورمەكێ دارى يێ ستوبر ل سەر شيڤێ هەبو رێيا دەربازبونێ خوشدكر، جڤاتێ كاروانێ خو دانا وێرێ. رۆژەكا ب طاف و خوشبو ژنكا هەڤيركر و توتك پاتن. وان پەزەك ديت ژ خودانى كرى و ئينا سەرژێكرن و گوران و قەتكرن و گوشت براژتن و دناڤ طەنەكادا كەلاندن، وێ گاڤێ عەوريّد رەش خو لێكدان و بو گرگرا وان و بارانێ هژاندێ، هەتا رۆژئاڤا بارانەكا ب سەركولافك بارى، ئاگر ڤەمرين ژنك

نەچاربون ئاخ کوبر کولان و کرنە کورک و ڕەخێد وێ بلندکرن و ئاگر تێدا هلکر و طەندک داناسەر.

هەر مالەکێ بەطەنییەک بو خو کرە خیڤەت و ب دەستا هلگرتن و مانە رونشتی و حەشیای د بن ئێکرا و بچویک دکوشادا هەتا سپێدێ. جوان خوشکا بشاری یا ژ وی بچوکتر دکوشا دەیکا خودا طەمریبو نەمری نەمایی، دای دگری و دگوت: هەوارە کچا من مر، ژنەکێ ژ حازرا چەنگەکێ مەویژێد خاتینوک دانە دەیکا وێ و گوتێ بحەشینە دەڤێ وێ بەلکو خودێیە پیچەکێ های ژ خو هەبیت، دەیکا وێ هێدی هێدی کرنە ددەڤیدا دیاربو جوانێ دخارن هەتا ئێدی دەنگێ خەوێ ژێ هاتی.

سپێدەهییا سێ ی نیسانێ باران هەر دباری، شیڤ بلندبو و جڤاتێ کارێ چونێ کر و ژ مێرگێ دەرکەتن و دانە ڕێ. دیار کەتە ڕێکا وان یێ راوەستایبو بێ بارێ بەطەنییا بشاری پسیار ژێکر تو بو یێ راوەستای و کا پشتییێ تە؟ گوت: بەطەنی ب بارانێ دمدمین و گرانبون ئێدی نەشایم هلگرم، و نەڤە مروڤەکا مە یا ل بەر بچویکی، مە یا کریە د کونجەکێڤە بانێ وێ دلویا دکت و نیڤەکا وێ تەقن و هیڤی خودێ.

پاشی ڕێڤەچونا دو سەعەتا ل بەر سینگێ خوشیانا کاروانێ بەلەنگازان جەندرمێد تورکا راوەستابون هژمارا وان نێزیکی چل کەسا بون و نەدهێلان خەلک دەربازبن خەلکێ پەریشـــان و ژار و برسی و مـــاندی و د تەقنێ وەربویی گـــوهنەدانێ و هەر چون هەتا نێزیکی وان بوین جەندرما شێلکێد تڤەنگا دسەر سەرێ وانرا پەقاندن و بو یالەیال و قیرقیر و زارەزارا بچوک و ساڤان و پالدان، باران دباری و د شداندێ، حەشامەتێ مروڤا هەرچون هەتا جەندرمە دناڤ واندا بەرزەبوین.

جڤاتێ ژی وەکی خەلکی خو دەربازکر و گەهشتنە ئێک و قوناغا خو یا نیڤرو دانا ناڤ هندەک تراشا و ژنکا کارێ خارنەکێ کرن چی ئاگرێ هلدکرن بارانێ ڤەدمراند، ب چی حالێ هەی و ب شراتییا خو ژنکا برنجەکا صور و توتکێد نانی چێکرن و خارن.

وێڤەتر ژ وان پیرەمێرەک یێ رازاییبو، لاوەکێ عیلێ ب سەر هلبو گوتێ: مام تە خێرە تو ب تنێ ل ڤێرێ؟ کالوی گوت: ئەز داوەشیام و ژ پیا کەتم ئێدی نەشێم بلوکوژم من گوتە مالا خو هەرن هەتا بنەجهدبن پاشی سەحەکێ ل من بکەن، هون و عەیال خو

ژبەر من ناصێ نەکەن. ئێک بەزی ناڤ جڤاتێ خارن و ئاڤ بو ئینان، کالوی خار و گوت: خودێ ژ هنگو رازی بت کا خێرا خو تمامکەن ئێدی جگارەکێ بدەنە من، جگارە ژی دانێ و عێلێ جارەکا دی دارێ.

بارانێ ب هەردو ملا دهژاندێ خەلک مل ب مل و دویڤەرێز خو رادخراندن بەهرا پتر د پێخاس، پێلاڤێد وان دتەقنا چڤرِا ئاصێبون و ئێدی پێخاس چون.

نێزیکی سەعەت پێنجی ئێڤاری گەهشتنە پرەکا داری ل هنداڤ دولەکا کویر و رویبارێ بوش و بەزەک و وشێنەکا بلند. پر یا طەنگبو ژ دو کەسا مل ب مل پتر نەدشاین د سەررا بچن، هند یێ بلندبو یێ سەحکربا خارێ دا گێژ بیت. جەندرمە دراوەستایبون ل قاما دی یا پرێ بەلێ بەر سینگێ خەلکی نەدگرتن و دگوتنە خەلکی دو دوە ب رێز دەربازبن.

پاشی دو سەعەتا ژ نوی بو گەرا عێلێ ئەویش دەربازبون و قەستا هندەک گوڤێد پەزی کرن بەلێ دپربون ب خەلکی ل وێڤەتر بو خو بەطەنییێد تەرِ کرنە کەپر ل سەر ئەردێ تەرِ و تەقن روینشتن.

چاکبو وی دەمی بارانێ ڤەکربو. ژنکا دیت دەراڤەکێ چاکە خارنەکێ چێکەن وان صاڤارەکا صور لێنا و خارن.

سەعەت نەهی شەڤێ دیسا بارانێ لێکر و هورِ و برویسی و گرگرا عەورا و گریا بچویکێد ترسیای و برسی دیسا دەنگڤەدا ژ ناڤ وان مروڤێد مال ب مالێڤە ل بن رەحما خودێ.

ب شەڤ جار جارا جەندرمە دگەرِیان و دگوتن ئاگرێد خو خوشکەن دا دەهبە نەهێنە هەوە، بارانێ ئاگر ڤەدمراندن هەتا سپێدێ ئێکتەق هەر باری.

رێبەرێ عێلێ وێ شەڤێ گەلەک نەساخبو ل رەخەکی رازابو و بشار کەتبو رەخەکی دی. یێد دی درەقسین ژ سەرما و ل بەر بارانێ ئاڤ دبنرِا دچو و د تەقنێ وەربون. ل گەل هندێ ژی هندەکا خرِینا وانبو نڤستبون ژ وەسطیانێ و نە نڤستنێ ئاگەهـ ژ باران و سەرمایێ و تەقنێ نەمابو. کەپرێد وان یێد بەطەنییان دمدمین و باران ل سەر پەنگیا و داوەشیان و بوش نەو ئاڤ ب سەرێد واندا وەکی دوشەکا بەفرین هاتەخار. سەر حالارا

جڤات ب ئێكودو دكەنین، چەندەكا تایەكا ئێكجار گەرم هاتێ ئەو جلكێد دبەر ییێد دەزبێ زوها نەمای، هەروەكو بدەنە بەر ئاگری وەسا ب گەرماتیێا لەشێد نەساخا هلم ژێ بلند دبو و جلكێد وان زوها دكر. ئەو جلكێد تەر بو وان وەكو كەمادابون وەسا مانە رونشتی و شەڤ حەیراندن هەتا سپێدێ، هندەك ژوان بو حالێ خو و خەلكی و بچوكان ڤەدلوراندن و دگرین وەسا گریەكا دلسوژبو وەكو دارێد د كوچكادا دسوژن و دقرقچن.

چارێ نیسانێ دنیا زەلالبو دەیكا بشاری قەستا گوڤاكر، بەلكو مال باركەن ژ وێرێ دا بچنە جهێ وان، دیت هەمو گوڤ دڕن، بەلێ مالەكێ تشتێد خو لێكددان، چونك وان و ژێ پرسی هون دێ باركەن؟ گوتن ئەرێ بەلێ نە نوكە، گوتە وان: بلا پا ئەز دێ ل دەرڤە روینم هەتا هون دچن.

دوان بەحس و خەبەراندا ئێك ژ ناڤ جڤاتێ هات گوت: بگەهە بوكا خو گەلەك یا نەساخە، وێ گوڤ ژ بیركرن و ب لەز د هەوارا بوكا خو چو، دیت طەرمە های ژ دنیایێ نینە و تایەكا گەرم یا لێ، چو ژ كەسێ نەدهات، دیسا بو رەزیلیێا خو گرین و بریار دان شەڤەكا دی ژێ ل جهێ گوڤا بمینن، نەشێن ژبەر ڤان كوما نەساخان بچن هەر دێ جهەك ڤالا بیت تێڤە بحەوییێن. ب هەر حالێ هەی خو راخڕاندنە نك وێ مالا ل بەر باركرنێ كوژیەك بو نساخا ڤالاكرن و ل وێرێ رازاندن، بانی دلوپ ژێ دكەتن و ئەرد تەقن.

پاشی نیڤرو وێ مالێ باركر و چون، ژنوی جڤاتێ تشتێد خو ئینانە گوڤا دو تەبەق و مانە ل وێرێ. دانێ ئێڤاری باران ڕاوەستا. ژنەكێ نێزیك وان كوچكەك چێكربو نان دپات ژنكێد جڤاتێ چونە نك و دەستوری ژێ خاستن نانی بو خو ل سەر كوچكێ وێ بپێژن؟ ژنكێ گوت بلا بەلێ دارا بینن. طولاز بەزین تێرا صوتنێ و كوچكی دار ژ ئاقاری ئینان ژ وان وێڤەتر ژنكەكا دی تانكەكا ئاڤێ ئاگر تێدا هلكربو و نان ب طەنشتا ڤە دپات، نانێ وێ چێتربو ژبێ طەنەكا ل سەر كوچكی، سێ ژنكا ژ جڤاتێ قەستكرنێ خودانا تانكێ نعنع و پوطپوطكر پیرە مێرەكی ژ وێڤە گازیكرێ كچێ ئەڤرو روژا نعنعێ و پوطپوطێیە؟ بلا ئەو ژی نانێ خو بپێژن هەرچار ژنكا نان ب هەرچار رەخێد تانكێڤە پات.

د گوڤاڤە ل سەر ئەردێ ب تەقن و ل بن بانێ ب دلوپ جڤاتێ ئاگر هلكرن بەلێ

بەطەنێد راێتخستی ب شهبون و ب تەقنێڤە نوبسیان، هەمو گەلەک ماندی ببون بەلێ حارنا تێر یا نانێ گەرم ب نەساخڤە د خەوبرن، و بو خڕینا وان هەروەکو یێ ل سەر پەرێد نعاما. سەرێد ژنکا ل سەر ملێد نێکودوبون زەلام رونشتبونە سەر تشتا و نڤستبون هندەک حارا د تەحسین پێد وان دکەتنە ناڤ ئاگری ئێکی ژ وان ئاگر بەربو پێلاڤا وی یا لاستیکی و ئاگە ژێ نەبو حازرێد هشیار زوی پێد وی کێشان و پێلاڤ ژ پیا کێشان و ئەمراندن. چەندەکا تا لێبو ژبەر دناخفتن. ئێک ژ وان گوتە ژنا خو حورمەت وەرە پشتا خو بدەبشنا من نێ ئەز مرم، وێ گوتێ ما تو حالێ من نابینی؟ نێ ئەز ژی ب ڤان بچویکانڤە مرم. طولازێد هشیار تیقتیقا وانبو و تڕانە ب ئێکودو دکرن.

رویبار یێ دویربو، ئێکی گوت، بشار بو من ئاڤێ وان دڤیا سوحبەتێ ل گەل بکەن. بشارێ نەساخ و رازای سەحکرێ و جاب نەدا، ئێکی دی گوت: بشار بو من ئاڤێ بشاری گوت: دێ هەرە بزەقنە ڤێ شەڤا طاری و ئەزێ هوسا ئەز بچمە سەر رویباری ئاڤێ بینم؟ هەمو کەنین بێهنەک پێڤە چو داڤدوزەکی دی گازیکر بشار بو من ئاڤێ. بشار عنری و گوتێ دێ ترارەکی بینە دا بوتە بمیزمە تێدا. دیسا هەمی کەتن هندی کەنین.

سپێدەهیا روژا پێنجی نیسانێ عێلا بوش کارێ چونێ کر هەر ئێک ژ وان بارێ شیای هلگرت ژ بچویکا و تشتا دیسا ملێد خو دانە ئێک و کەتنە رێ ل گەل حەشامەتا خەلکێ ژار هەر هندەکا گازی مروڤێد خو دکرن و ل رێکا طەنگ و تەقن دچون.

پیرەمێردک یێ رازایبو ل هنداڤ رێ دەستێ خو دانابو بن سەرێ خو و گوپالێ وی ل بەر طەنشتێ یێ نەلڤبو خەلک د بەررا دبورین هزر دکرن یێ نڤستییە لاوەکی ژ حڤاتێ گوت: دێ چم سەحکەمێ چو هنداڤ و گازیکرێ، کالوی جاب نەدا، دەستایێ دیت یێ رەقبوی لاری گازیکرە هەڤالێد خو، ئەڤە یێ مری. ئێکێ دی گوت: ڤێجا چ بکەین؟ چو ژ مە ناهێت ئەم نەشێین ڤەشێرین مە چو ئامیر نینن قەبری بکولین و نەکە ب دلێ خودایێ وی نەبت مەعیەن دێ د دویڤدا هێن بەلکو بینە جهەکێ دی، هەسا دا بچین رێ بو چیا و ژیهەلی و ب زەحمەتکەت دانکدا دولەکا کویر و درێژ رویبارەکێ هار پێدا دچو، خەلک کەتنە دوی ئێک لڤینا وان ژ دور وەکو زەلیانا ئاژدەها مارەکێ رەش

ییَ بربندار دهاته پێش چاڤ.

خودان بچویک سێ چار جاران دهاتن و دچون، هندەک دهێلانه راوستای و هندەک دبرن پاشی ڤەدگەڕیان یێد مایی دبرن و دگەهشتنه ئێک گەلەک دناڤ خەلکیدا بەرزەبون و ژێک ڤەقەتیان و دەنگێد گازیکرنا کەس و کار و بچویکێد بەرزه بلند و تێکهەلدبون، هندەک ل رەخێد رێ درونشتن بو بێهنڤەدانێ و ل هیڤیا مروڤ و بچویکێد خو و تشتێد گران دهاڤێتن و بارێد خو سڤکدکرن.

ژێهەلی خلاسبو ئێدی بو ژوردهیەکێ رک هەجێ حولیسیبا دا گرێلبت و گەهیته رەحمەتیبا، خەلک نەچاربو وەکو یاریا بزدم بادانێ و کویسەلەی پێنگاڤێد خو باڤێن و هندەک ب قونخشکا دچون.

ل دوماهیبا نشیڤی مێرگەکا دلڤەکەر و رەنگین و بەرفرەه هەبو، خەلک لێ بژالەبون و رونشتن بو بێهنڤەدانێ و ل هیڤیا مروڤێد خو.

دەوار مشه پەیدابون دهاتن بێ بار و دچون دبارکری بارێد وان ژنکێد گران ئان نەساخ و پیرەمێر و بچوکبون هندەکا ژی تشتێ خەلکی هاڤێتی بوخو دبرن راسته وەکو دبێژن نصیبەتێد ب سەرێ هندەکا دهێن مفانه بو هندەکێد دی. ئێکی گوت: ئاگر بەربو ریڤێد ئێکی، ئێک هات کەوێ خو ل سەر ببرێژیت، ئێکێ دی گوت: هندەکا مرنه و هندەکا تێڤەکرنه.

ل بەر سینگێ کاروانێد مشەختییان دیسا بونه ژێهەلی و نشیڤی، هەر دچون گوهنەددا باران و تەقنێ بەلێ هندەک ژ پیا کەتن، هەتا گەهشتنه بنێ ژورداهیا سێ ل دانێ ئێڤاری. ل ویێ کانیەکا ئاڤێ هەبو ل بنارێ چیای، رێیەکا ئاخێ یا طرمبێلا ل دەستێ چەپێ و نهالەکا درێژ دیاربو، جەندرمێد تورکا نەهێلان کەس بچته دنهالێدا دگوتن یا لوغمکریه.

جڤات وێ شەڤێ مانه ل بنارێ چیای بەلێ هاتن و چونا خەلکی و دەنگه دەنگ ئێکتەق هەبو.

سەعەت شەشی سپێدەهیبا روژا پاشتر دو سێ کیلومەترا ل رێیا خوش چون پاشی جەندرمە کەتنه رێیا وان نەهێلان و وێڤەتر بچن چونکه زوی دگەهشته ناڤ ئاخا تورکا و

بەرێ وان دانە ژێهەلییەکی، پاشی دیسا دو سێ هلباسکبونا و ژوورداهییا، سەعەت یازدەی پێشی نیڤرو گەهشتنە کاڤلە گوندەکی دنهالەکا فرەهدا جەندرما دیسا بەرسینگێ وان گرتن و گوتنێ راوەستن. سەعەت دوازدەی نیڤرو ویڤە هرج پەیدا دبن دێ هەوە هنگێڤن.

کاڤلە گوند ب بەرێد برێ ئاڤاکریبو، خانیا دیوار تنێ مابون بان دصوتی و هەرفتیبون بو جڤاتێ بونە قەسر، ژنکا ئەرد مالین و بەر تێدا کرنە صەپتک و وارێ خو دانانە ویرێ ل روژەکا گەرم و ساهی.

خەلک ل وارا بژالە ببون، یێ بو خو جهەک چێدکر، و یێد زاد دلێنا، و یێد گنجی و پزگورێد خو ب سەر تراشا داددان دا زوهابن، و یێد ئاڤ دکێشا، و یێد پشتییێد دارا ب پشتێڤە و زارەزارا بچوکا و نالەنالا نەساخا هەر هەبو هندەکاش دیوانێد خو گرێدابون و بەحس بەحسێ حالێ کوردابو. جەندرمێد تورکا پسکت و رەحەتێد شرین ددانە خەلکی قەرەقولێد وان دبژالەبون ل چیاییێد رەخێد کاڤلە گوندی.

ل وێ بێهنڤەدانێ بارکێشەکێ دهوکی هات و پشتیەک یێ هلگرتی بارێ خو دانا و رونشتە نێزیک جڤاتەکا دهوکییا ئێکی نیاسی گوتێ: خودێ قەوەتێ نەسو، ئەو چی قورمکە تە هلگرتی و ئینای ما هەتا ڤێرێ ژی هەر دێ پشتییا هلگری؟ نەسوی گوت: ئەزبەنی خودێ حەممالی کرە قسمەتێ من، ئەڤە ژنبانا منە یا بێ خودانە من دل نەهێلا بهێلمە ب تنێ من ئینا ژ دویر پیرەژنێ هەر پوطپوط دکر، نەسوی ژنبانا خو کرە پشتا خو و بر هەتا گەهاندییە چەلێ ئاخا وێ کەتە ویرێ.

رەفەکا ئەفەندییێد سەرە و بارێد گران و عەیالەکی بوش ب دوی وانڤە وەکو قازا چویچک ب دویڤە هاتن و دانانە نێزیک جڤاتێ. دیاربو سەیداییێد مەکتەبێد دهوکێنە، لاوێد جڤاتێ گوتن ئەڤە سەیداییێد مەبون چون بخێرهاتنا وان کرن.

زەلامەکێ نیاس ژ ناڤ کولکا هات و سلاڤکر و رونشت سەیدایەکی ژێ پرسی تو ژ کیڤە دهێی، چ حالە؟ گوت: نێ هون یێ دبینن چاوایە - ئەم هەمی یێ دکراسەکێدا، ئێکێ گوتە من نەخوشخانەک ل کاڤلا یا هەی ئەز چوم من دیت دو مەزەل و ئەیوانەکێد بێ بان د پربون ب نەساخێد رازایی و مروڤێد وان و ئاخ ئاخ و نالەنالبو، دختورەکێ

گەنج ل دەڤ وانبو بو صەبرێ نەدەرمان هەبون و نە عیلاج مانێ هویە نصیبەت گەلەکن.
صافیایەک ل بەر سینگێ ژنکەکێ ژ برسا و نەساخیێ مر بابێ ماچیکر و هاڤێتە رویباری. و کچکەکا سنێل پێ وێ تەحسی و گریلبو ناڤ رویباری و خەندقی و خودانێد وێ ژبلی گریێ و سینگ قوطانێ چی دی ژێ نەهات. کورێ سلوێ بەرواری وەسا خەندقی. ما هەوە نەزانییە؟ حازرا گوتن: بەلێ ب خودێ ئەم ب سەر قەلەبالغ و گریێد وان ژی هلبوین.

سمایل سەیدایێ دەرسێد مێژوێ دگوتن ناخینکەکا کویر ڕاهێلا و هەردو دەستێد خو بلندکرنە ئاسمانی و گوت: خودێو.. هندە هندی ئەڤ مللەتە تە دپەرێسیت، تە پێغەمبەر ژ توخمێ وی هلبژارتن، خەلکی بو خو زانین و مەعریفەت و دین ژ وان گرتن. تە ئەمرکر هاوارا خو بگەهینن من دێ دهانا هنگو هێم، ئەز ل هەمو جهەا یێ حازرم. دڤی کراسێ رەزیلییێدا مە نە بهیست کەسەک خرپای هەر ئانەها ژ تە خاستی، ما بو کەنگییە؟ دێ گوتنا خو بجهبینە دێ!!

هەڤالەکێ وی ب ناڤێ سەیدا براهیم دەرسێد تورە و زمانێ کوردی دگوتن، گوت: برا بێهنا خو فرەهکە طەنگاڤی ددوی کورتن و ژبیر نەکە خودێ سێ نیعمەت یێد داینە مە، یا ئێکێ شیانا خو ل بەرگرتنا طەنگاڤیا بلا چەند دژوار و تالبن مروڤ خو ل بەر دگریت ئانکو صەبرێ دکێشیت یا دوێ هێڤییە ئەڤ هەردوە پێکڤە دگرێداینە، مروڤ تەحەملا نەخوشییا دکەت ژبەرکو هێڤی یا هەی دێ ژ طەنگاڤیێ قورتالبیت چی دویر چی نێزیک. یا سێ نعمەتا ژبیرکرنا نەخوشییایە، ئەگەر مروڤی ژبیر نەکربانە دا دینبیت ئان ژ قەهرا مریت، هەرچەندە هندەک وە لێ دهێن، ئەوێد خو ل بەر نەگرن و خەما خو بکەنە چیا، نوکە ئەم یێ دڤی کراسێ رەزیلدا هەکە مە هێڤی نەبا کو دێ دوماهیەک بو هەبیت هەما دا ل ڤێرێ صنگە پێ بین و خودێ دزانیت دا چ ب سەرێ مە هێت. نوکە ئەم یێ د کراسێ صەبرێدا و ئەم یێ دچین بەلێ هاتنەڤە ب دەستێ خودێیە.

جەندرمەکێ تورک ژوردا ژ قەرەقولێ هات و تشتەک دگوتە خەلکی وەکو گەهشتیە رەفا سەیدایان دەستێد خو دلڤاندن و کێلبێد خو قیچکرن و وەکو زارڤەکەرەکی ب تورکی دئاخفت.

سەیدایەکێ ب ناڤێ نزار تورکمانی دزانی ل کەرکوک مەزنببو ل گەل جەندرمەی ئاخفت و دەستێ خو درێژکرە تڤەنگا وی پاشی گوتە هەڤالێد خو دێ چم و نوکە هێمەڤە و ملێ خو دا ملێ جەندرمەی و چونە بنگەهێ قەرەقولی ل چیای. هەڤالا هەر زێرەڤانییا وان دکرن. دیتن ل وێرێ جەندرمە یێ تشتەکی دحەشینتە دبەروکێد ویدا پاشی هەڤالێ وان ژوردا هاتەڤە نک جڤاتا خو و گوت: بنێرنێ چاوا خودێ ئانەهـ دا ئەڤە پسکت و رەحەت تێرا مە و بچوکا هەوە دگوت هنگڤین ژ ستێنگا چێنابیت. سەیدایێ مێژوێ گوت: ئەرێ برا هەمو مللەتا چاک و خراب هەنە، خودێ دەمێ دنیا دانای تشت ب بەڤل چێکرن، ئاڤ و ئاگر، شرین و تال، چاکی و خرابی دا ژیان بلڤیت و ب طامبت، ئێ جەندرمەی چ دگوت وەکو هاتی. گوتی: گورگ و هرچ دمشەنە ب شەڤ ئاگرا خوشکەن، من گوتێ: کا تڤەنگا خو بدە من دا هرچەکێ بکوژم و بخوین، وی گوت: دیارە هون گەلەک دبرسینە، ل گەل من وەرە دا خارنێ بدەمە هەوە. ئێکی گوت ئەها چەند قەنجە مروڤ زمانا بزانیت یێ دی گوت: چاکە خودێ د هەوارا مەهات، ما هەر ئەمین، سەحکە وێ عالەما ل دور خو؟ وان ژی هەر ئەو خودێ یێ هەی، بەلکو رەحما خو ب سەر مە هەمیادا بینیت بەلێ صەبر و کار عیلاجێ دئینیت.

روژ ئاڤابو و طاری کەتە ئەردی، دنیا گەلەک صاربو، گورییێد ئاگرا بلندبون و خەلک کەتە خەوێ موزیکا زارەزارا بچوکا و دەنگێ گازەگازا، دەنگێ لورینا گورگا ژ دویر کەتە ناڤ پەیبسکا ئاوازا.

سپێدەهییا روژا شەشی نیسانێ، خەلکی دیسا کارێ چونێ کرن پشتییێد خو هلگرتن و بچویک و نەساخێد وان ل گەل پیرەمێر و پیرەژنا لوکوزین. دگوتنە ئێکودو جەندرما گوت: سەعەتەکا دی یا مای دێ گەهنە چەلێ، ئەڤێ مزگینیا خوش پێد وان سڤککرن عێلێ ژی وەکو خەلکی دانە رێ، سینگێ خو ب ژێهەلی و چیا ڤەنا، چەند گەهشتبانە سەرێ چیایەکی نشیڤییەک دیار دبو و نهالەک پاشی چیایەکێ دی یێ ئاسێتر گازی وان دکر، روژا وان خلاص و دوماهی نەبو.

ب رێڤە ژنەکا سەرە ژ تدارەکا وێ دیاربو فەلەبو، روینشتبو دەڤێ رێ و پێچولکەکا کنجر تێ ئالاندی دکوشێدا و ویڤەی وێ ژنە جحێلەک ل سەر ئاخێ رازابو و دنالی و

ڤەدلەرزی. ژنکەکێ ژ جڤاتێ گوتێ: هەوە خێرە؟ گوتێ: وا هە بوکا منە ل پشت وێ تراشا هە خودێ ئەڤ کورە دایێ، زەلامێ وێ چو بەلکی دەوارەکی پەیداکەت. ژنکا ژ جڤاتێ بەطەنییەک هلگرتبو و بوخچکەکا بچویک گوتێ: ها خویشکێ ڤێ ڤەطەنیێ بوکا خو پێ بنخێڤە دا صار نەبیت یا چلکدارە و ها ڤێ بوقچکێ ژی خاولیەک و هندەک پاطە پێد ساڤا پێد تێدا و دشویشتینە و پاقژن ئەو ژی بو ساڤای. ژنکا فەلە دوعاکرن و گوت: پا بچویکێد هەوە؟ تە هێلانە بێ پاطە.. گوتێ: د خەما وێرێ نەبە ئەم دبوشین ژنکێد مە حسابا هندێ یا کری پاشی ب هەر دەستەکی نەڤیەکێ خو گرت و چو بگەهتە جڤاتا خو و بارێ وێ نەما سڤکتر دا رێ.

روژ ئاڤابو، دویدا شەڤەکا صار ب سەر خەلکیدا بوری، روژا پاشتر حەفتی نیسانێ دیسا خەلکێ ماندی و برسی و قرێژی و پێخاس ب پێد خوینەلوک و وەرمتی ئەڤرازی و نشیڤی برین مەغرب گەهشتنە هنداڤ چەلێ.

ل وێرێ هندەک زەلام دراوەستایبون ل دەرێ رێ دگوتنە خەلکی بەطەنییا و تشتێد زێدە و جلکا بهاڤێژنە ڤێرێ چونکی هەمو پێدڤیێد هەوە پێد نوی و پاقژ ل خارێ دێ دەنە هەوە و هندەکا باوەرکر و ژ کەیفێد گەهشتنێ هەما تشتێد خو دهاڤێتن و دچون و هندەکا ژی باوەر ژێ نەکر و گوهنەدایێ و تشتێد خو برن و چون.

گوتنا زەلاما دەرکەت درەوەکا ب شاخ کەسێ نە جلک و نە تشتێد نوی وەرگرتن خەلکێ تشتێد خو هاڤێتینە بەر وان زەلامێد خودێ نەنیاس و جەردە، بەزین دا تشتێد خو ڤەگێرن، دیتن ئەردی پێد داعویداین.

بشار و کابانییا خو ڤەقەتیابون چونکو بشار ئێدی نەشیا ب پیا بچیت جڤات پێشی وان گەهشتبون و هزر دکرن هێدی هێدی پێ دهێن ئیغبالا بشاری یا چاکبو مابو ل گەل دو مالێد خزم و نیاس وان چاڤێ خو دایێ و هێسترەک بو وی و کابانییا وی یا ب حال کرێکرن و دانە رێ هەتا ئەو ژی گەهشتینە هنداڤ چەلێ.

ل چەلیێ

چەلیێ قەزایەکێ بچوک دکەفتە ناڤ ئاخا کوردستانا تورکیا کەڤنە گوندەکێ تیاربیا بو، هندەکا ب ناڤێ چال دنیاسی تورکا ناڤ گهوری و دبێژنێ جوگورجە.

مشەختی بەلاڤبون ل بەطەنا چیای ل ناڤ ئاخا کوردستانا ئیراقی جەندرمێد تورک نەدهێلان کەس پێنگاڤەکێ بچتە ناڤ ئاخا تورکا هەچییێ زێدەگاڤی کربا دا تێر قوطانێ خوت ب دارا و قونتاخێد تڤەنگا و شەقا.

هژمارەکا خەلکی چادر بو خو پەیداکربون و هندەک د شەپرزەبون جهێد خو راستکرن و سایەرەک ڤەددا، یێد ژنوی دگەهشتن ل جهەکی دگەریان لێ بحەوییێن خەلک وەکو مێشێد هنگڤینی ب هاتن و چونبون گازی و قیرقیر و زارەزارا بچوکا موزیکا عەدەتیبو.

جڤاتێ وەکی خەلکی بو خو چەند جهێد ب رەخ ئێکڤە پاقژکرن ژ بەرا و تەقنێ، پەرو و عەباییێد ژنکا و پرتێد نایلونا تێرا هژمارا وان یا بوش نەبون بکەنە کەپر، ئێدی مانە بێ نیهانی و باران وەکی هەرجار ب سەرێ واندا دباری و ئاڤ دبن واندا دچو د تەقنێ دگەڤزین نساخێد وان ژێ د وی کراسیدا بون.

نەساخی و زکچون و مرن کەتە ناڤ وی خولیاقەتی پێد وان د وەرمتی و خوینەلوک بێ پێلاڤ دناڤ تەقن و ئاڤێدا ژبلی بێ نیهانیێ و سەرمایێ و بارانان.

رێ بو طرمبێلا هاتبو رادان ب شێفلێ ئێدی دشیان هەتا سەرێ بەطەنا چیای بچن دناڤ خەلکیرا.

د وێ رەزیلی و نەخوشییێدا، طرمبێلەکا نەساخ گوهیز هات ل نک جڤاتێ راوەستا زەلامەک ژ رەخ هاژوی پەیابو ژ کورتەکێ وی دیاربو دەرمانکەر بو گوت: ژنێد گران بلا سویار بن دا ببەینە نەخوشخانا چەلیێ خوشکا بشاری ب تنێ یا گرانبو دەیک و خویشکا وێ و چەندی جه هەبو دطرمبێلێدا حەشیا ژ کچکا و ژنکا. زەلامی گوت: ئوهو.. ئەز خولام من گوت: ژنکێد گران تنێ هێڤی دکەم یێد وسا نەبن پەیابن کەسێ گوهنەدا و خو خوسکرن.

زەلامی گوت: ئێدی چ بکەم؟ ب خودێ هەما هەوە هوسا ببەم بەرپسیار دێ من جزاکەن. بەلێ دنیا طاریبو و دلێ من بێ ب حالێ هەوە دسوژیت دێ هەوە بەمە مالا خو ئەڤ شەڤە مێهڤانێد مە بن بەلێ دڤێت ل گەل ئەلندی دەرکەڤن دا کەس هەوە نەبینت. گوتنێ مالا تە ئاڤا مالخوێ جوانی عەبایەکێ ژنکا خو تێدا ڤەشارتبو و ل گەل وان رونشتبو د طرمبێلێدا زەلامی دیت و زانی مێرە بەلێ خو پێ نەئینادەر.

طرمبێل گەهشتە بەر دەرەکی و راوەستا هەمو پەیابون زەلامی ل دەروکیدا پیرەژنەکێ دەرڤەکر و گوت: کەرەمکەن هون گەلەک ب خێر هاتن ب خودێ ئەڤ شەڤە مالا مە دێ ب رەوشکەڤیت، چونە ژور هەشت کچک و ژن و زەلامەک پیرێ گوت: کورێ من موسا کا هێرڤە وەرە و تشتەک دگوهیدا گوت و رونشت ئاگرێ صوبێ دادا.

ژنکەکا جان و روی گەش و دو بچویک ل وێرێ پێش وانڤە هاتبون ژنکێ ژی کەیفا خو ب وان هینا دیار بو کابانییا موسابو، ئەو ب لەز ژ مەزەلێ دەرکەت پیرەمێرەکێ ریە سپی ل سینگێ مەزەلێ رونشتبو هەر د مێهڤانا دفوکوری.

بێهنەک پێڤەچو موسا هاتەڤە پاشی دەیکا وی و ژنا وی هاتن گوتن کەرەمکەنە سەرشوێ مە بو هەوە ئاڤ گەرمکر دا دەست و چاڤێد خو بشون زەلامێ ل گەل وان ما رونشتی و یێد دی چون تازە خو ژ تەقنێ و ژەنگێ شوشتن و هاتنەڤە ئێدی ئەو چو هاتەڤە.

ژنا موسا گوت کەرەمکەنە مەزەلا دی شیڤێ بخون. مێهڤان چونە مەزەلەکا ب صوبە ورائێخستی و سەماوەرەکێ مەزن ل نێزیک دەرگەهی و چایدانەک ل سەر دەربو، ل نیڤا مەزلێ مێدەکەکا نایلونی یا درێژ و فرەه رازاندبو تژی سەر صەوکێد نانی و سێنیکێد پەنیری و ژاژی و ماستی هەبون، دەیکا موسا گوت: شیڤەکا نە ژ رەنگە، بەلێ هون دزانن کرمانج دبێژن مێهڤانێ درەنگ بهێت شیڤا وی ل سەر وییە، و مە خارن دانا ڤێرێ دا شەرمێ ژمە نەکەن.

پیرەژن و بوکا خو چونە مەزەلا دی دەیکا موسا گوت: ژ سەر و سیما و رابون و رونشتنا ڤان مروڤان دیارە د مالباتن من شەرمکر پسیار ژێ بکەم ژ کینە؟ پیرە مێری گوت: من ژی وەسا دیت ئەز ژی مێهڤانم ئەز دێ پسیارکەم.

دەیکا موسا بهیست میهڤان چون دەستا دشون زانی شیف خارن ئەو و بوکا خو چون چای تێکرن پاشی چای ڤەخارنێ منـ[illegible]ـن چونە مەزەلا دی دەیکا موسا ل گەل وان چو و بوکا وێ نەهێلا کەس هاری وێ ئا[illegible] راکەت وێ راکرن و نڤین دانان و صوپە خوشکر.

پیرەمێری گوت: مامو پسیـ[illegible]ـبێ عەیبن هون ژ کینە؟ گوتن: مام ئەم دهوکینە. گوت: ئەز هندەکا دنیاسم هوین ژ کیـ[illegible] مالێنە؟ کچەکێ گوت: ئەم فلان کەسێن پیرە مێری گوت: هزرا مە دکر راست دەرکەت، نەز ژی مێهڤانم، ئەز بنەمالا هەوە دنیاسم بنیاتێ هەوە ژ خرواتەیە مالا ئاغای پسمامێد هەوەنە، سوبەهی دێ چمە خرواتە و بێژمێ هوبن یێ ل ڤێرێ مەعیەن ئەوان نەزانییە ئەگەر هەر دا پسیارا حالێ هەوەکەن لاوێ ل گەل جڤاتێ گوت: ئەزبەنی ڤێ ئێڤاری ئەم گەهشتین مەعلومە نزانن هەمیا شەڤا ئێکودو خوشکرن و کارێ خەوێ کرن.

سپێدێ ل گەل ئەلندی ژ خەو رابون تێشت خارن و دا رابن چن دیتن موسا ژ دەرڤە هات تەلیسەکێ هلگرتی هات ڤالاکر و گوت: ئەڤە پێلاڤن هەر ئێک ژ هەوە قایدا پێ خو ژێبگرن. هەر ئێکێ پێلاڤەکا لاستیکی کرە پێ خو لاوێ جڤاتێ دەستدا بەروکا خو دا هەڤی بدەتێ. موسا گوت: ئەڤە ب هەروەنە خەلکی بو مشەختیا یێد هنارتین، جڤاتێ منەتداربیا خو و مال ئاڤەدانی کرن سەحکرن پیرەمێر چوبو ئەو ب رێکەفتن و هلباسکی بەطەنا چیایبون و گەهشتنە مروڤێد خو.

بشار و کابانییا خو ب شەڤێ گەهشتبون لەو ل گەل وێ جڤاتێ نەچوبونە چەلێ و وێ مالێ و وێ شەڤێ وەکو خەلکێ دی مابونە برسی و بێ نیهانی بشار گەلەک نەساخبو و کەتە سەر قانا پشتێ.

روژهەلات بو بشاری گوپالەک پەیداکرن وی ب چ حالێ هەی خو گەهاندە نەخوشخانا چەلێ، ب ناڤ نەخوشخانەبو ئەگەر هەما دو خێڤەتبون ئێکێ دو دختورێد تورک تێدابون د دلەکیدا سەحدکرنە نەساخا و یادی یا درێژتر نەساخ تێڤە رازاندبون دەرمانیش حەب و ئەگەر شرنقەک ئان ئاڤەک هەبا. بشار دو روژا نڤاندن پاشی دختوری دەرێخست و گوتی: چو ل تە نینە. ل دەرڤە وەکی دەرویشا یێ ریە درێژ و قرێژی و لاواز ل بەر دیوارێ مزگەفتێ پالدا دیواری. دەم طاڤەزەرکا مریابو تەڤەزا دو لاوازێد مروڤێد وی ئەو

دیتن و ملێد خو دانه ملێ وی وا ژی چو مفا ژ خەستێ نەدیت ژبلی پالدانێ.

هەرسێیا نەزانین چ بکەن دچوک شکەستی و دنیا ل وان بو شەڤ و صاربو، نەچاربون چونە د مزگەفتێڤە یا حەشیای ب طەرمێد مرییا و جهێ روینشتنێ نەبو.

گاڤەکێ جەندرمە هاتن ب پالدان و قونتاخێد تڤەنگا ژ مزگەفتێ سکترکرن. هەرسێ لاوازا خو ل ئالییێ دەروکێ دوێ ڤەشارتن دەمێ جەندرمە و خەلک ڤەرەڤین ئەو ب لەز چونە دناڤ طەرمادا رازان و بەطەنییێد وان دخو پێچان و نڤستن هەتا مەلا هاتی و بانگێ نڤێژا سپێدێ دای، ئەو رابون ژ دەرێ ڤەکری وەکی دزا دەرکەتن خو راخراندنە نک مروڤێد خو.

نەوزاد و ئاراز هەردو لاو ژ جڤاتێ گەلەک د زیرەک و نەترسبون. ب شەڤ نەوزاد دا چیت خو ڤەدزیت و دناڤ تراش و کەڤرارا دریێکەکا ئەمین و بێ لوغم وی نیشانکری، و تشتا کریت ژ دکانێد چەلێ و بارێ هێسترەکێ ب پشتا خو ڤەدەت و هێت.

ئاراز چوبو چەلێ تشتا بینیت ل هاتنەڤێ سێ جەندرمە ل بەطەنێ پێوەر هاتن و مجد قوطان هەتا راستکرنە ئەردی و ملێ وی خلاندی. دو جەندرمە ژوردا چون بەلێ ئێکێ درندە و ب کین هەر لێدا و گوه نەددا قارقارا وی، ئێغبالێ زەلامەکێ گر ژ وێڤە دهات کامێرەک ب ملیڤەبو دیاربو ئان ئەمریکی ئان ئنگلیز بو وی دیت چەوا وان درندا ئاراز قوطا وی پێد خو سڤککرن و گەهشتە نک وان. جەندرمەی وەکو ئەو زەلام دیتی و کێلبێد خو ڤیچکرن گرنژی. ئاراز ب کوتەک رابو سەرخو و ب دەستەکی توز ژ خو داقوطا. ناڤچاڤێد یێ بیانی بونە گرێ ب ئنگلیزی گوتە جەندرمەی بو چ هەوە ئەڤ لاوە قوطا ما نە مروڤە؟ دیاربو جەندرمە تێگەهشت وی چ گوت، ب روبیەکێ قایم جابدا و گوت: نەء یێ بیانی کامێرا خو ژ ملێ خو ڤەکر و داڤ ئاراز و دەستێ خو دا پاش و ێ ڤەگرتی. یێ بیانی کامێرە ژ ئاراز وەرگرتڤە و گوتێ تو هەرە، و ما راوەستای هەتا خونەکا وەسا داوەشاندە ناڤچاڤێد. جەندرمەی کو پەشی و ب تەقلە چو هەتا هەڤالێد جەندرما ملێد هەڤالێ خو گرتین و راکرینەڤە و سەحکرنە زەلامی پاشی ب سەرشوریڤە چون.

پاشی زەلام چو، و ئاراز قەستا ناڤ مروڤێد خو کر، ب رێڤە دەنگێ پەقینەکێ هات و دیت تشتەک یێ فرێت و کەتە سەر رێیا وی، پێ مروڤەکیبو، پاشی دیاربو لاوەکێ فەلە چوبو دارا لوغم ل بن پێ وی پەقی، چاکبو خودێ روحا وی پاراست نەمر.

دوماهی

کوردێد کوردستانا تورکیا گەلەک مروڤ و خزم ل کوردستانا ئیراقێ هەبون ژێک ڤەقەتیابون دەمێ پاشی جەنگێ جیهانی یێ ئێکێ تخویب هاتیە دانان ناڤبەرا هەردو دەولەتا، ئێدی هندەک کەتنە ئاخا ئیراقێ و هندەک تورکی.

دڤێ تەنگاڤیێدا ئەوان و خودان خێران ب لوریا تشت بو مشەختیا دئینان. هەر لوریەکێ پاطەک ب سینگیڤە هلاویستبون ناڤێ بازێرێ ئەو هنارتی لێ نڤیسیبو. مالا ئاغای پێنج خیڤەت و خارن بو مروڤێد خو ب لەز ئینان و بەهرا پتر ژ وان برنە خرواتە و ئاکنجیکرن.

خەلکێ برسی و کولافی و پێخاس جلک هلدڕیای وەکو گورگا دادجریانە لوریا و تشت ژێک دڕەڤان بەهرا پتر ژ دەستا دکەفتنە بن پیا و د تەقنێ وەردبون و خەلک ژێ بێ بەهر دبون. خەلک یێ بێ رێبەر و سەربو و گوهـ نە ددانە کەسێ. هەر روژ ئەڤ پالدان و ژێکرەڤاندن و شەر هەبون. تشت دا ب دەست چەند کەسا کەڤن ژ رو قایم و بێ شەرم و تالانکەرا و مروڤێد ژخو شەرم و ژنک و بچوکێد بێ زەلام نەدشیان وێ پالدانێ بکەن دمانە برسی.

زەلامەکێ دهوکی یێ کەڤنە پێشمەرگە و دنیا دیتی و زیرەک خو دبەر شولارا دکر، سەروکێ جەندرمێد تورک ئالیکاریا وی خاست و گوتێ دڤێت عیلاجەکێ بو ڤی کاری ببینین، ئانکو خەلک ببنە رێز و هەرئێک بەهرا خو وەرگریت و گوتە عبدالرزاق گەرماڤی تو هندەک گەنجێد زەبەر دەست هلبژێرە و هەر ئێکی زوپەکی دێ دەمێ و بلا پاطەکی ب زەندکا خوڤە گرێدەن وەکی ئنزباطا و بچنە سەر لوریا و بێژنە خەلکی ببنە رێز و هەچیێ وەکی دەهبا خو بهاڤێتە تشتا بلا لێدەن و دلی پێ نەسوژن.

عبدالرزاق دەهـ طولاز دەستبژارکرن و دار کرنە ددەستادا و پاطەکێ صور ب زەندێد وانڤە گرێدا. هەر دەهـ دچون و ژ دل زوپ دادوەشاندنە زەلاما هندەکا سەرێ وان

دشکەست و هندەک دکەتنە ناڤ تەڤنێ ژ بن بەفرێ. چەند جارەکا هوسا خەلکێد گوهندەار نەرمژاندن و ئێشاندن و ئێدی خەلک ب ریز راوەستیان ژن و مێرا تشتەک وەردگرت. راستە وەکو کرمانجا گوتی (دارێ ئەدەبێ یێ ژ بەهەشتێ هاتی) دیسا گوتن (هەتا ئێنەکەڤن مەترەق، نابێژیت صەددەق).

روژا سێزدەی نیسانێ دختور سەربار گەهشتە مالا خو ل چەلێ ئێکسەر چو دگەل دختورێد بێ تخویب و خیڤەتەک ئینا ڤەدا و جھ بو یێد دی فرەهبو.

ل دنیایێ بەحسێ گرفتارییا کوردا ببو دەنگەک ب سەر هەمو دەنگوباسێد دی کەتبو، هەر ژ روژا خوشیانا وان کامیرێد تلفزیونا و پەیامهنێرێد بیانی ژ یورووپیا و ئەمریکانا پێنگاڤ ب پێنگاڤ ل گەلبون هەتا ل چەلێ و دەشتانێ و بلەهێ شکل دگرتن و ل گەل خەلکی دئاخفتن و نیشا مللەتێد خو ددان، خەلکێ بیانێ و کوردێد وان جهان بو حالێ وان دگرین، خێر خوازان بارەبوی جەماندن هەتا بچوکا صندوقێد خو یێد پارە خرکرنێ ڤالاکرن و ددانە دەست رێکخستییێد خێرخواز.

کارێ ڤـان راگەهاندنان کری دنیا هژاند هەرەبوشییا خەلکی ل باژێرێد مەزن و بلندبونا دەنگێ وان و خاستنێ ژ سەروک و حوکمەتان کو دهانا کوردا بچن. ئەڤێد هە نەچارکرن خو بلڤینن و ئاڤەرویێد خو بپارێزن و مایێ خو تێدا بکەن.

فروکێد دو باوەشێن ل هنداڤ مشەختییا پەیدا بون و صندوقێد زەخم یێد تژی خوارن و تشت ب پاراشوتا ژوردا هاڤێتن هندەک کەتنە سەر چادران خەلک دبنخوڤە هنگافتن، پاشی هاڤێتنە ناڤ چیای ل جهێد ڤالا ئەڤجارە ژبەر لوغما خەلک نەدوێریان بچنێ نەعیلاجبون ب طرمبێلا ڤەکێشن بەلێ ڤێ جارێ بیست و پێنج موختار دانان هەرئێک ژ وان تشتی وەرگریت و بەرپسیاربیت ژ بەلاڤکرنا وان ل سەر خەلکێ ل دور خیڤەتا وی و ناڤێد وان پێش هینگێ نڤیسین ئێدی موختار و وجدانا خو.

جیمس بێکەر وەزیرێ دەرڤەیێ ئەمریکی هاتە چەلێ و ب چاڤ حالێ کوردا دیت. وی پسیار ژ عبدالرزاق گەرماڤی کر روژێ چەند دمرن؟ وی گوتێ مروڤێک ژ مللەتێد ئێکگرتی ب ناڤێ ئوگستین هەر روژ ئەز هژمارا مریا و بچوکێد ژ نوی بوی بو وی دهنێرم ئەو دنڤیسیت، ئەڤرو هێشتا سەعەت دەهی سپێدێیە هژمارا مریا گەهشتە صەد

و چاردا، بێکەر گوهشی و سەرێ خو هژاند و گوتە وان هەوە چ دڤێت بو مللەتێ هنگو بکەین؟. گوتنێ بچینە مالێد خو و هون سلامەتییا مە بپارێزین گوت: داخازێد خو بنڤیسن و مورکەن و بدەنە من. ئەڤێد ئنگلیزی دزانین ئێکسەر داخازنامەک نڤیسین و مورکرن ب ناڤێ جڤاتا داخازکەر یا مافێد مللەتێ کورد بێکەر داخازنامە بر و چو.

پاشی دو روژا عەسکەرێد ئەمریکی و ئنگلیزی و فەرەنسی و هولندی هاتن و هەتا زاخو بەلاڤبون.

ل چەلێ و دەشتانێ و بلەهێ دەست ب مالینا گلێشی کرن و بورێد ئاڤا پاک گەهاندنە ناڤ خەلکی و سێ چادرێد زەخم ڤەدان مری ددانانە وێرێ و دەرمانەکێ سپی پێوەر دکرن پاشی خودانا ڤەدشارتن ل سێ گورستانێد مەزن بێد مریێد مشەختیان ژبلی مریێد هندەکا ل پشت خیڤەتێد خو ڤەشارتین و بێد ب رێڤە مرین و بێد ئاڤێ برین.

عەسکەرێد بیانی جەندرمێد تورکا ژ وارا کشکرن و خەلک ب ئازایی دگەریان پاشی وارگەهەکێ مەزن ل زاخو دانان و مشەختێ ڤەگوهاستنە وێرێ.

ل دوماهیێ خەلک ڤەگەریانە مالێد خو بێد تالانکری بێ نڤین و دەخل و دان و ئامان، ب بچوکڤە دماندی و نەساخ و هندەک د پێ فرێ و ژانێد پشتێ و خەمەبا و روماتزمێ و هناڤ ئێشیێ.. هتد.

دڤێت مللەتێ مە ڤێ سەرهاتیێ بو خو بکەتە چام و دەرسێ ژڤێ وەرگرت و هەرسال روژەکا بیرکرنێ بو بگێرن، و رەمزەکێ بو دارێژن و شهیدێد وێ ژ بیرنەکەن و دڤێت حوکمەتا کوردستانێ خەلاتەکی بدەتە چێکرن و ل سەر مێژوا سەرهاتیێ و منەتدارێ دیارکەن و بدەنە وان کەسێد هاریکاری کرین.

فەرهەنگوک

قام - لا، نال.

گەڤەرکێ - گوندەکە ل روژئاڤا دهوک.

مالطا - گوندەکە نێزیک دهوک، ل قاما روژئاڤا.

بنبیڤ - سرداب.

فامیلی - خەلکێ مالێ، کەسێد وان (أسرة).

مت - بێدەنگ.

سیمفونی - ئاوازێ موزیکێ ب گەلەک ئامیرا.

کورال - جڤاتا دەنگبێژان یێد پێکڤە دەنگددەن.

عەوارەبو - ژ پێش دیتنێ بەرزەبو.

عەنتەر بەلاڤ - هزر بەلاڤ - عەنتەر - ئەنتەر، یاریەکا بچوکایە هندەک دبێژنێ چوینگانێ. چوینگ ئارمانجەکە بەهرا پتر ل سەر دیوارەکی نیشاندکەن ئێک دمینتە بەر زێرەڤان و گازیکەت.. ئەن.. ن.. تەر، هەڤالێد وی دێ خو ڤەشێرن. زێرەڤان پاشی گازیێ دێ ل وان گەریێت هەکە ئێک گرت. گرتی دێ کەفتە بەر چوینکی. ئەوێد بەزن و دەستێ خو ل چوینگی ددەن ناکەڤنە بەر هەکە زێرەڤانی کەس نەگرت هەر ئەو دێ مینتە ل بەر و دیسا یاریا خو کەنەڤە. ئەڤێ یاریێ ب شەڤ دکەن.

نیهانی - (ملجأ) جهێ خو پاراستنێ.

مارقبون - تژی روندکبون.

کزگریوک - ئاخفتنا ب کز و گری.

هلدا ژور- بژروکەت بێ دەستوری (اقتحم).

دزێ ب بەلور - دزەکێ بلور ژەن چو دزیا مالەکێ، پاشی تشت خرکرین دا ببەت رونشت د ژورڤە و پفکرە بلورێ، هەتا خودانێ مالێ ل سەر دەنگێ هشیاربوی و دز گرتی.

هلخەپرین - ڤەکولن و بژالەکەن.

وەدەر - چاوانبیا صار و گەرم و نختا ژ دەرڤەی ئاڤاهی (جو، مناخ).

ب شپی - ب شپشپ.

دان - دەم، وەخت.

ئێکتەق - ل دوی ئێک، بێ راوەستان (مستمر).

ل تاق - ڤەکری.

تاق - دیوار.

هللەی وی - هەر ئێک بو خو.

حەشامەت - قەلەبالغ (ازدحام) شەمەتە، شەماتە یا حەشیای ب مروڤان.

ڤەدرەڤیت - بەلاڤدبیت.

دچەورین - دگەڕیان، بو گەڕیانا صا دهێتە گوتن.

حەیتین - کارێ ب لەز و ب دەنگ.

کیشو - درەوین.

ڤیرو - درەوێد ب فڕاندن.

ل کارە - کار دکەت.

چارسبون - بێهنطەنگی.

پزگور - پەروک، نڤین، پێد کەڤن.

حەیتاند - لێ خوری.

گدیباب - گدی، مروڤێ خو گهور و ب فەند.

کەرخسهال - ژ کارکەفتی (مستهلک).

چکی - طعن ب نەزمان

هەرمبوشی - (مضاهره) هەرا و حرحرا خەلکەکێ بوش.

لەهسینێن - تەنا دبن.

تێل قـەتاندن - نێکێ گوندی یێ دین دچو سەر جالدا دهوک ئامێدیێ، هەر دهات و دچو، جارەکێ تیلا تلفونا دهوک ئامێدیێ قەتیا ل نێزیک جهێ ئەو دگەڕیا مەئمور هاتن و گرتن و قوطان گوتن تە تێل قەتاند و گەلەک ئێشاندن. پاشی هینگێ دگەڕیا و دگوت: ژنا برەڤێن مێرا بکوژن، تێلا

نەڤەتینن.

ڤەرڤودە - کەلەخێ رویت، هەستی (هیکل).

وج - مەسلحەت.

پەچاند - خار.

داردومە - کرێت و هەستی گران.

کولاڤ سـەرکـانێ - یاریەکا بچوکایە ب جغز (خەلەک) دروینن و ئێک ل دور وان دزڤریت و کولاڤا لێک دگهوریت.

ڤژاڤژ - پرچا بەلاڤ و نەشەکری.

طەنەوی - رەنگ طەنی.

گوملک - (قمیص).

ترتوق - ڤەگەریانا بێ دەستکەفتن.

بارک - ئێغبال، (حظ).

بەڤەم - پنیێد رەنگخراب کەفتینە رەنگەکی نان قوماشەکی.

هلمریس - دەڤێ خو هێدی پێدا ئینا.

دانبـارتی - مروڤێ گەلەک روژا خارنێ نەخوت، پاشی وەکو دخوت ئێدی تێر نابیت هەر خارن دڤێت وەکو مروڤێ تێهنیشکی.

هولکا وانە - وەکو یاریا هولانێ هەر ئێک دبەزیت بو خو بگەهتێ.

کودینیت - ب لەز دچیت.

بارانا ب سەر کولاڤ - بارانا گر، ل سەر ئەردی دبیتە کولاڤ.

توتکێد نانی - هەڤیرێ گرک بچوک و پان و ناڤ رونیدا صورکری.

نقو - دناڤدا بەرزەبو.

تیڤتیق - کەنیا بلند.

بزدم بادەم - یاریەکا بچوکایە دو بەرامبەری ئێک رادوەستن و پێلاڤێد خو راست ل پشت ئێک دادنن، و ب دور دێ بێژن: بزدم بادەم شەش پێ و دوز دم. ل گەل هەر گوتنەکی دێ پێلاڤا خو بەتە پێش پێلاڤا خو یا دی دبنە چار جار. هەڤالێ وی ژ ویڤە دێ وەبێژیت و هێتە پێش هەچییێ پێلاڤا وی

دوماهیێ کەتە سەر یا هەڤالێ وی ئەوی بر.

نصیبەت – موصیبەت.

سنێل – ژ دوازدە سالی هەتا هەژدێ (مراهق).

بەڤل – هەڤرک، دژ (ضد).

لوکوزی – لڤینا گران.

سایەر – نیهانی، گوف، جهەکێ حەویانێ ب سایە، اسطبل.

خوس – تەمبەل، شولنەکەر، هەر بو بێژی خو تێناگەهینیت و نالڤیت.

دادا – خوشکر، ب هێز ئێخست.

دفوکری – مێزە دکر، تەماشە دکر.

مێدەک – خوان (مائدة).

تەقەزا – هلکەتن، (صدفە).

طاڤە زەرکا مریا – روناهیا زەر دەمێ روژ ئاڤا دبیت.

بیرا – برایێ ژنێ، کابانیێ.

سکترکرن – کرنە دەر (سکتر – ب تورکی ئانکو بقەلعە هەرە).

قیچکرن – وەکو دەهبا دیارکرن.

دادجریان – ب لەز خڕدبون.

نەرمژاندن – لەشێ وی هەرشاندن.

سەهم – ترسا مازن (رعب).

عێل – عائلە – ناڤەکێ کوردییە ژ بنیاتێ (ئال) هژمارەکا مالا (اسرة) دگریت. وەکو دبێژن (عێل و عەشیر) ئانکو بنەمال و خزم و مللەت.

قلیقلدان – پاتک و هەردو مل.

سەرشوک – حمام.

ڤەچنین – گوهدان، (انصات).

چام – عیبرەت